

glasilo

Občine Šempeter - Vrtojba

Pomlad 2026

SPOŠTOVANE OBČANKE IN OBČANI!

Pustno soboto smo, sicer zaradi vremena z enotedensko zamudo, tudi letos v Šempetru obeležili z velikim pustovanjem, s katerim smo – kot veleva tradicija – odgnali zimo. Začetek pomladi nas tako že vabi na prosto, hkrati pa prinaša tudi več dela na vrtovih in kmetijskih površinah.

Prav pomlad nas vsako leto znova spomni, kako pomembni so novi začetki. Daljši dnevi, več svetlobe in živahnejši utrip v naši občini prinašajo občutek sveže energije – tako v naravi kot tudi v naši skupnosti. Prav ta energija se odraža tudi v številnih dejavnostih, projektih in pobudah, ki jih skupaj uresničujemo.

Veseli me, da smo leto 2026 začeli z veljavnim proračunom. To nam omogoča, da projekte izvajamo pravočasno, razvoj občine pa usmerjamo stabilno in dolgoročno. Poleg tega smo lahko pravočasno objavili javne razpise in s tem omogočili podporo društvom in drugim organizacijam. Njihova dejavnost pomembno soustvarja življenje v občini, kar potrjuje tudi velik odziv na razpise.

Občinska uprava tako nadaljuje začete projekte in postopno uresničuje zastavljene cilje. Vsako pridobljeno gradbeno dovoljenje, uspešna prijava na razpis ali podpisana pogodba pomeni konkreten rezultat skupnega dela. Za temi koraki stojijo številni postopki, usklajevanja in odgovorne odločitve, zato je prav, da jih razumemo kot pomembne mejnike razvoja občine. Seveda veliko dela in skrbi zahteva tudi spremljanje izvajanja projektov, a ko se dela enkrat začnejo, vemo, da jih bomo pripeljali do konca. V kratkem bomo tako na primer poskrbeli za celovito prenovo strehe na stavbi Primorskega tehnološkega parka, kar je ena od investicij, s katerimi skrbimo za razvoj podpornega okolja gospodarstvu.

V mesecu marcu smo podpisali pogodbo za urejanje prireditvenega prostora v Vrtojbi za združnim domom. Obstoječe parkirišče se bo preoblikovalo v večfunkcionalni javni prostor, ki bo povezoval širše območje v prepoznaten vaški center. Prostor bo poleg vsakodnevnih rabe – za zbiranje in druženje prebivalcev ter parkiranje avtomobilov – omogočal tudi organizacijo večjih prireditev in dogodkov. Ob tem bomo prenovili tudi podzemno infrastrukturo, pripravili vse potrebno za premik transformatorske postaje na primernejšo lokacijo ter pripravili pogoje za nadaljnji razvoj območja, vključno s povezavo kolesarskih in pešpoti. Dela bi morala biti končana do jeseni.

Nedavno smo odstranili dotrajani stanovanjski objekt na nasprotni strani Ulice 9. septembra in na tem mestu uredili začasno parkirišče, ki bo služilo kot nadomestno parkirišče za čas izvajanja gradbenih del za združnim domom. V sodelovanju z Elektro Primorska smo predstavili tudi nekaj nizkonapetostnih zračnih vodov, s čimer smo prispevali k bolj urejeni podobi tega dela naselja.

Pomemben poudarek ostaja trajnostna mobilnost. V središču Vrtojbe bo občina kmalu postavila novo postajo za izposojanje koles GO Kolo, dodatna postajališča pa načrtujemo še na več drugih lokacijah: ob krožišču pri trgovini Spar, ob avtobusnem postajališču na trgu ter v športnem parku v Šempetru. Za širitev sistema smo uspešno pridobili nepovratna sredstva, kar potrjuje, da so naši projekti prepoznani tudi na državni ravni. Projekt dograditve sistema za izposojanje koles z novimi postajališči je namreč občina prijavila na državni razpis za vzpodbujanje trajnostne mobilnosti, na katerem smo uspeli pridobiti 120.000 EUR nepovratnih sredstev.

Na prej omenjenem državnem razpisu je občina pridobila tudi 527.000 EUR nepovratnih sredstev za izgradnjo kolesarske povezave od avtobusnega obračališča v Vrtojbi do krožišča na križu Cijana. Upamo, da bomo pogodbo za gradnjo tega projekta lahko kmalu sklenili, saj smo javni razpis za izbiro izvajalca že objavili. Poleg nove dvosmerne kolesarske povezave in drevoreda bomo v okviru del zamenjali tudi azbestni cementni vodovod, ki poteka po tej trasi. Pripravljamo pa tudi projektno dokumentacijo za dograditev kolesarske povezave od športnega parka v Šempetru do občinske meje proti Novi Gorici z ločeno pešpotjo. Tudi to naložbo nameravamo prijaviti na državni razpis za spodbujanje trajnostne mobilnosti.

Med ukrepe za izboljšanje trajnostne mobilnosti sodi tudi posodobitev in nadgradnja mestnih avtobusnih vozniških redov. Občina tako od novega leta zagotavlja bolj dostopen javni avtobusni prevoz s povečanim številom voženj v dopoldanskem, popoldanskem in večernem času, sheme obstoječih linij pa se ne spreminjajo.

Občina je v zimskem času pridobila gradbeno dovoljenje za naslednjo fazo širitve šempetrskega pokopališča, vključno s poslovnim objektom, ter gradbeno dovoljenje za ureditev tematskega naravnega parka na območju, ki smo ga nekoč delovno imenovali »rekreacijski center Vrtojba«. Gre za lokacijo v bližini postajališča za avtodome na Opekarniški ulici. Projekt je uvrščen v dogovor za razvoj regij. V kratkem nameravamo oddati vlogo za neposredno potrditev operacije in objaviti javni razpis za izbiro izvajalca. Če bodo postopki tekli po načrtih, bodo dela izvedena še v letošnjem letu.

Med večjimi projekti, ki že nekaj časa zahtevajo veliko pozornosti, je projekt prenove kulturne dvorane in ureditev prostorov za zdravstveni dom v Šempetru. V teh dneh bomo odprli ponudbe, prispele na javni razpis za izbiro izvajalca. Če bodo ponudbe ustrezne, bomo še pred poletjem sklenili pogodbo za izvedbo del. Da pa bi se dela v resnici lahko tudi začela, bo treba urediti še nekaj formalnosti.

Pomlad pa ni le čas projektov, temveč tudi skupnosti. Veseli nas, da se je po nekaj letih premora ponovno izvedla

spomladanska čistilna akcija, ki jo je organiziralo Turistično društvo Občine Šempeter - Vrtojba. Čeprav izvajalci gospodarskih javnih služb skrbijo za čistočo in red, se vendarle vedno najde kakšen kotiček ali mesto, ki ga je treba očistiti. Hvala vsem, ki ste se letošnje akcije udeležili, želimo si, da ta pobuda ponovno postane tradicionalna.

Podobno postaja ponovno tradicionalna tudi vaja civilne zaščite ožje goriške regije. Epidemija Covid-19 je namreč veliko tovrstnih aktivnosti prekinila. Celodnevna vaja je bila letos izvedena v organizaciji štaba civilne zaščite naše občine. Pomlajeno ekipo in štab civilne zaščite skupaj s poveljnikom lahko ob tej priložnosti za odlično organizacijo celodnevnega dogajanja samo pohvalim, istočasno pa izkoristim priložnost, da k sodelovanju pri nalogah civilne zaščite povabim še koga.

Spoštovani!

Pomlad nas vsako leto opomni, da se največje spremembe začnejo z majhnimi koraki. Naj bo to tudi letos čas, ko znamo poleg dela najti prostor za sodelovanje, medsebojno pomoč in skupne trenutke. Hvala vsem, ki s svojim delom, pobudami in energijo soustvarjate našo skupnost.

V teh dneh, ko se bliža velika noč, vam želim mirne in prijetne praznike, preživete v krogu najbližjih. Ob materinskem dnevu pa iskrene čestitke vsem mamam – za njihovo skrb, predanost in toplino, ki jo vsak dan prinašajo v naše domove.

Vaš župan
Milan Turk

POZDRAVLJENI, DRAGE BRALKE IN DRAGI BRALCI.

Pomlad je čas, ko se dnevi počasi podaljšujejo, ko narava znova zadira in ko se v zraku začuti tista posebna energija novih začetkov. Po zimskih mesecih, ki nas pogosto povabijo k umirjenosti in premisleku, pomlad prinaša gibanje, svežino in občutek, da je pred nami veliko novih zgodb, ki šele čakajo, da se napišejo.

Tudi naše Glasilo v tem času znova zaživi z barvami, idejami in utrinki iz naše skupnosti. Vsaka številka je pravzaprav majhen odsev življenja v naši občini – ljudi, dogodkov, pobud in trenutkov, ki nas povezujejo. Prav zato Glasilo ni le zbirka novic, temveč prostor, kjer lahko delimo navdih, uspehe, izzive in misli, ki oblikujejo naš vsakdan.

Pomlad nas vsako leto opomni, da rast nikoli ni samoumevna – nastaja iz majhnih korakov, sodelovanja in poguma, da ustvarjamo nekaj novega. Enako velja tudi za skupnost. Ta raste takrat, ko drug drugega slišimo, podpiramo in skupaj ustvarjamo zgodbe, na katere smo lahko ponosni.

Zato vas tudi tokrat prijazno vabimo, da postanete del našega Glasila. Delite z nami svoje ideje, zapise, fotografije ali zanimive zgodbe iz našega kraja. Vaši prispevki dajejo Glasilu življenje in toplino, ki ju lahko ustvari samo skupnost. Vaše prispevke pričakujemo **do 22. maja 2026** na glasilo@sempeter-vrtojba.si.

Naj vam pomlad prinese veliko svetlobe, novih zamisli in lepih trenutkov – takšnih, ki nas spomnijo, kako pomembno je, da ostajamo povezani, radovedni in odprti za vse dobro, kar prihaja.

Želimo vam prijetno branje in čudovito pomlad.

Lara Soban, odgovorna urednica

Uradne ure Občine Šempeter - Vrtojba:

Ponedeljek

8.00–12.00;

Sreda

8.00–12.00 in 14.00–16.30;

Petek

8.00–12.00.

Županove ure za občanke in

občane so **vsako sredo**

15.00–17.00. Termin si

rezervirajte v tajništvu

T: 05 335 10 00.

Sprejem vlog in informacije:

Ponedeljek, torek in četrtek

8.00–15.00;

Sreda

8.00–16.30;

Petek

8.00–14.00.

www.sempeter-vrtojba.si

Glasilo Občine Šempeter - Vrtojba prejmejo brezplačno vsa gospodinjstva v občini Šempeter - Vrtojba. Glasilo je vpisano v razvid medijev Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport RS pod zaporedno številko 1728.

Letnik XVI, številka 1

Izdajatelj: OBČINA ŠEMPETER - VRTOJBA, Trg Ivana Roba 3a, 5290 Šempeter pri Gorici, zanjou župan Milan Turk
E-naslov: glasilo@sempeter-vrtojba.si
Odgovorna urednica: Lara Soban
Uredniški odbor: Dominik Soban, Zoran Mikuž, Nastja Oreš, Dora Levpušček, Marta Premrl
Lektoriranje: Nika Birska
Oblikovanje: Vid Simoniti
Tisk: Grafika Gracer
Naklada: 2650 izvodov

Uredništvo si pridržuje pravico, da prispevke primerno priredi za tisk tako po obsegu kot po izrazu. Rokopisov ne vračamo. Prispevkov z nezakonito, žaljivo, zavajajočo, sporno ali moralno neprilicno vsebino ne bomo objavljali. V Glasilu se proti plačilu v skladu s sprejetim cenikom objavljajo tudi oglasna sporočila pod pogoji navedenimi v ceniku.

Šempeter pri Gorici, marec 2026

CENA POMOČI NA DOMU SE ZA NAŠE OBČANE NE BO SPREMENILA, SAJ RAZLIKO DO POVIŠANE EKONOMSKE CENE KRIJE OBČINA

S februarjem 2026 so se storitve pomoči na domu v Občini Šempeter - Vrtojba podražile. Za tako imenovano učinkovito uro dela bo novogoriški dom upokojencev, ki to obliko oskrbe starejših od 65 let nudi na vsem ožjem Goriškem, prejel 31 EUR. **Uporabniki pa povišanja ne bodo občutili**, saj bo razliko pokrila občina iz občinskega proračuna. Ura oskrbe v naši občini bo tako uporabnike še naprej stala 5 EUR na uro. **Cena pomoči družini na domu za letošnje leto v Občini Šempeter - Vrtojba tako za uporabnike ostaja najnižja v 6 občinah**, v katerih storitev že od leta 2016 opravlja Center za pomoč na domu Doma upokojencev Nova Gorica.

Cena storitve opravljene na nedeljo, državni praznik ali dela prost dan je v primerjavi z delovnikom še naprej višja. Cena ure storitve, opravljene na nedeljo, se poveča za 40 % in po novem znaša 7 EUR na uro, cena storitve, opravljene na državni praznik ali dela prost dan, pa se poveča za 50 % in za uporabnika znaša 7,50 EUR na uro.

Socialna oskrba je namenjena starejšim, da z nekaj pomoči ostajajo dlje časa doma in s tem odložijo odhod v institucionalno varstvo. V Občini Šempeter - Vrtojba je uporabnikov te storitve približno 70, večina od teh je žensk, starejših od 80 let.

Mateja Poljšak Furlan

POSODOBITEV MESTNIH AVTOBUSNIH LINIJ IN VOZNIH REDOV

Občina Šempeter - Vrtojba in Mestna občina Nova Gorica sta na decembrskih sejah občinskega in mestnega sveta sprejeli posodobitev mestnih avtobusnih linij in voznih redov. **Občina Šempeter - Vrtojba z navedeno posodobitvijo izboljšuje povezave tako na relaciji Šempeter pri Gorici–Nova Gorica–Šempeter pri Gorici, kakor tudi povezave v naši občini sami, torej na relaciji Šempeter pri Gorici–Vrtojba–Šempeter pri Gorici.** Poleg navedenega se izboljšujejo tudi povezave v sosednji Mestni občini Nova Gorica, in sicer med Kromberkom, Lokami ter železniško postajo Nova Gorica in centrom mesta. S spremembo, ki je stopila v veljavo 1. januarja 2026, se povečuje število voženj v dopoldanskem, popoldanskem in večernem času, sheme obstoječih linij pa se ne spreminjajo.

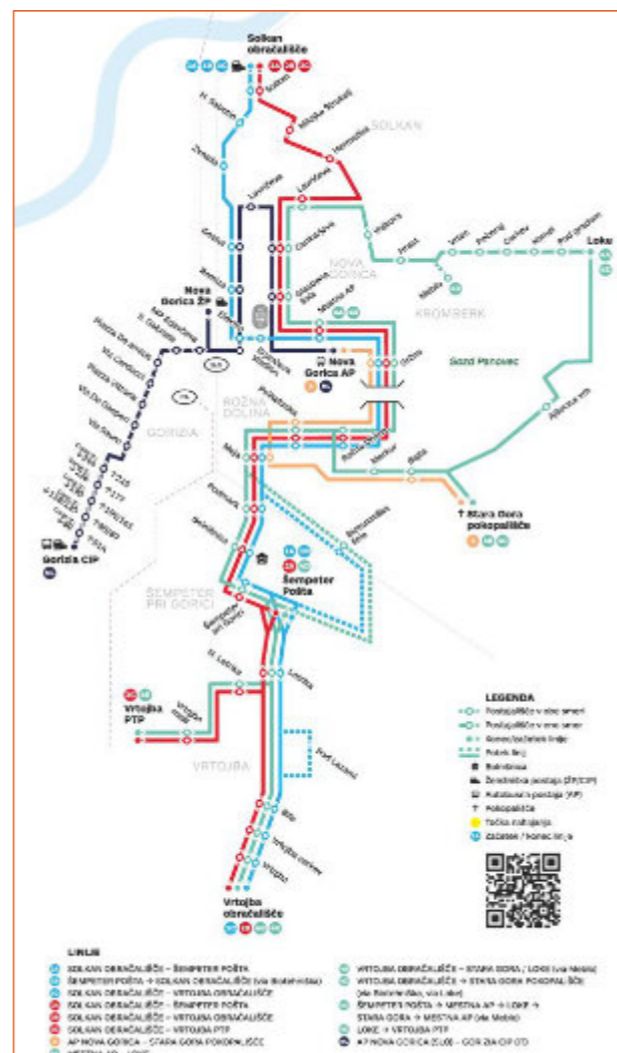
Podrobnejša predstavitev sprememb za Občino Šempeter - Vrtojba:

- **Linija 2 (Solkan–Nova Gorica, Cankarjeva–Šempeter pri Gorici/Vrtojba): dodatna večerna vožnja med 20.30 in 21.30.**
- **Linija 1 (Solkan–Nova Gorica, Prvomajska–Šempeter pri Gorici): dodani dve popoldanski vožnji.**
- **Na liniji 2 se pet voženj iz Šempetra pri Gorici podaljša do Vrtojbe.**

Mestni avtobusi ostajajo brezplačni za vse uporabnike.

Poleg navedenih novih linij in voznih redov mestnega prometa pa lahko občani naše občine uporabljajo tudi linijske avtobuse po priloženih voznih redih v priponki (glej priponke Linijski Šempeter–Vrtojba in Linijski Vrtojba–Šempeter). **Linijski avtobusi so plačljivi**, uporabljajo pa jih lahko tudi imetniki IJPP kartic (dijaki, študenti, upokojenci in drugi).

Mateja Poljšak Furlan

KULTURA NAJ BO NAVDIH ZA ŠE VEČ SODELOVANJA, DRZNIH IDEJ IN SKUPNIH PRIZADEVANJ

V četrtek, 5. februarja 2026, smo v Občini Šempeter - Vrtojba obeležili slovenski kulturni praznik, dan, ko kot narod ponovno počastimo svojo identiteto, ustvarjalnost in poslanstvo. Ta praznik nas spominja, da kultura ni le dediščina preteklosti, temveč živa energija, ki nas navdihuje v sedanjosti in odpira vrata v prihodnosti. Kot je med drugim v svojem nagovoru povedal letošnji slavnostni govornik Vladimir Čadež, ravnatelj Glasbene šole Nova Gorica, je kultura temelj našega skupnega življenja, ki oblikuje našo identiteto, povezuje skupnost in se naslanja na vrednote svobode, dialoga ter medkulturnega spoštovanja in čezmejnega sodelovanja. »Takšno čezmejno kulturno sodelovanje je zame kot ravnatelja glasbene šole izjemna priložnost, da poudarimo: glasba je most, ki združuje srca in jezike. V svojih učilnicah spodbujamo mladino, da posluša, razume in ustvarja. Glasba ni le umetnost – je vzgoja poslušanja, discipline, čustvene inteligence in medsebojnega spoštovanja. V Glasbeni šoli Nova Gorica s šempetrsko podružnico vsak dan znova dokazujemo, da kultura ni nekaj oddaljenega ali preteklega, temveč živa, ustvarjalna in usmerjena v prihodnost.«

Ob tej priložnosti se je kot ravnatelj zahvalil tudi obema občinama ustanoviteljicama Mestni občini Nova Gorica ter Občini Šempeter - Vrtojba za vso podporo in trud ob izvajanju prenove stavbe matične šole v Novi Gorici in načrtovanju prizidka v Šempetru. »S temi investicijami ne gradimo le zidov, temveč dodajamo trajno vrednost glasbenemu izobraževanju na Goriškem ter ustvarjamo pogoje, v katerih bodo mladi talenti lahko rasli, ustvarjali in sanjali,« je poudaril Vladimir Čadež in zaključil: »Naj bo današnji kulturni praznik opomnik, da kultura nima meja. Živi v nas – v naših glasovih, naših besedah in naših dejanjih. Naj bo navdih za še več sodelovanja, drznih idej in skupnih prizadevanj, tukaj doma in v celotni Evropi. Naj živi kultura. Naj živi glasba!«

Da kultura med mladimi ni nekaj oddaljenega ali preteklega, temveč živa in ustvarjalna energija, so več kot potrdili nadobudni glasbeniki in baletniki, ki so obogatili letošnje slovesnost v Mladinskem centru Vrtojba.

Mateja Poljšak Furlan

UREJANJE PRIREDITVENEGA PROSTORA V VRTOJBI SE LAHKO ZAČNE

V sredo, 11. marca 2026, sta župan mag. Milan Turk in mag. Primož Ule, direktor podjetja Ginex International d.o.o., podpisala pogodbo za izvedbo gradbenih, obrtniških in instalcijskih del, ki so vezana na javno naročilo **Prireditveni prostor v Vrtojbi**.

Projekt predvideva ureditev zunanjih urbanih površin za stavbo združnega doma v Vrtojbi. Obstoječe parkirišče severno od prenovljenega balnišča se bo preoblikovalo v oblikovan večfunkcionalni javni prostor, ki bo z zgoščenim programom in urejeno zasnovno širši prostor povezal v prepoznaven vaški center.

Urejeni prostor bo poleg vsakodnevnih rabe – za zbiranje in druženje prebivalcev ter parkiranje avtomobilov – omogočal tudi organizacijo večjih prireditvev in dogodkov. Načrtovana ureditev vključuje več posegov, ki bodo prostor bolje povezali s širšim okoljem. Med pomembnejšimi so prestavitve transformatorske postaje, ki bo omogočila navezavo na cerkveni prostor, ter ureditev povezave kolesarske in pešpoti mimo vrta preko Vrtojbe.

Vrednost pogodbenih del znaša 532.688,20 EUR z DDV, dela pa naj bi bila zaključena v približno šestih mesecih od uvedbe izvajalca v delo. Nova ureditev bo pomembno prispevala k urejenosti in funkcionalnosti vaškega središča ter ustvarila kakovosten javni prostor za druženje, prireditve in vsakodnevno življenje v kraju.

Mateja Poljšak Furlan

GORIŠKA REGIJA NA POTI DO PODNEBNE ODPORNOSTI

Regijska delovna skupina za prilagajanje na podnebne spremembe je uspešno kandidirala na razpisu P2R in pridobila projekt P2R GORIŠKA. S tem se tudi Občina Šempeter - Vrtojba kot del severnoprimske (goriške) razvojne regije vključuje v evropski projekt, ki poteka v okviru pobude Pathways2Resilience (P2R).

Projekt je usmerjen v krepitev podnebne odpornosti regije ter predstavlja pomemben korak od načrtovanja k izvajanju konkretnih ukrepov za prilagajanje na podnebne spremembe. S sodelovanjem v projektu bo regija dodatno okrepila strokovno sodelovanje, izmenjavo znanja ter pripravo celovitih rešitev za soočanje z vse pogostejšimi podnebnimi izzivi.

Za Občino Šempeter - Vrtojba to pomeni nove priložnosti za nadaljnje aktivnosti na področju trajnostnega razvoja, izboljšanje pripravljenosti na podnebne vplive ter še tesnejše sodelovanje z drugimi občinami, razvojnimi institucijami in strokovnimi partnerji v regiji.

Cilji projekta

P2R Goriška je regionalni projekt, namenjen krepitev podnebne odpornosti goriške regije. Projekt poteka v okviru evropske pobude **Pathways2Resilience (P2R)** in podpira regijo pri prehodu od načrtovanja k dejanskemu izvajanju ukrepov za prilagajanje na podnebne spremembe.

Cilj projekta je razviti **celovit Akcijski načrt podnebne odpornosti** in **Investicijski načrt**, hkrati pa nadgraditi obstoječo **Regionalno strategijo prilagajanja podnebnim spremembam**, sprejeto leta 2025.

P2R Goriška obravnava **deset ključnih sektorjev za podnebno odpornost**, ki pomembno vplivajo na razvoj in kakovost življenja v regiji, in sicer: gozdarstvo, kmetijstvo, upravljanje voda, turizem, javno zdravje, zmanjševanje tveganj nesreč, stavbe; naselja in urbana območja, ohranjanje narave, energtika in regijsko načrtovanje.

Srečanje 100 evropskih regij v Budimpešti – na poti do odpornosti

V mesecu februarju je v Budimpešti potekalo osrednje srečanje stotih evropskih regij, ki sodelujejo v pobudi Pathways2Resilience (P2R). Dogodka se je udeležila tudi severnoprimska regija, in sicer dve predstavnici goriške lokalne energetske agencije GOLEA (vodilni partner projekta), kjer sta skupaj z drugimi evropskimi partnerji sodelovali pri izmenjavi dobrih praks, predstavitev projektov ter razpravah o pristopih k učinkovitejšemu prilagajanju regij na podnebne spremembe.

S projektom P2R Goriška so naši občini omogočene nadaljnje aktivnosti na področju prilagajanja na podnebne spremembe ter krepitev sodelovanja z drugimi občinami, strokovnimi institucijami in ostalimi deležniki. Nadgradnja regionalne strategije ter priprava akcijskega in investicijskega načrta bosta predstavljala pomemben korak k dolgoročno bolj podnebno odporni in trajnostno usmerjeni regiji.

Več na: <https://www.golea.si/p2r-goriska/>.

Sodelujoči v projektu: GOLEA – Goriška lokalna energetska agencija, Envirodual, d. o. o, ROD Ajdovščina, ICRA – Idrijsko-cerkljanska razvojna agencija, RRA Severne Primorske (Nova Gorica), PRC – Posoški razvojni center.

GOLEA – Goriška lokalna energetska agencija

GO! PLAY – IGRE BREZ MEJA: ŠPORT IN KULTURA POVEZUJETA ČEZMEJNI PROSTOR

Na slovensko-italijanskem obmejnem območju se začena nov čezmejni projekt GO! PLAY – Igre brez meja, s katerim se v zavodu ponosno uvrščamo med uspešne prijavitelje na razpisu programa Interreg. Projekt v vrednosti **99.455,00 EUR je bil odobren in bo v celoti financiran iz nepovratnih sredstev.**

Nosilec projekta je Zavod za kulturo, šport, turizem in mladinske dejavnosti Šempeter - Vrtojba (KŠTM Šempeter - Vrtojba), projekt pa se izvaja v partnerstvu z organizacijo Unione Associazioni di Lucinico APS. Sofinanciran je v okviru programa Interreg VI-A Italija-Slovenija 2021–2027 (SPF GO! 2025), ki ga upravlja EZTS GO. Projekt pomembno prispeva tudi k skupni čezmejni zgodbi GO! 2025 Nova Gorica-Gorizia.

Ponosni na uspeh na razpisu

Na zavodu poudarjamo, da je odobritev projekta pomembno priznanje našemu strokovnemu in razvojnemu delu. Uspeh na razpisu pomeni, da bomo lahko brez obremenitve proračuna izvedli pomembne naložbe in programe, ki bodo dolgoročno koristili lokalni skupnosti ter okrepili čezmejno sodelovanje.

Konkretne izboljšave: prenova igrišča in boljši pogoji za dogodke

Projekt GO! PLAY – IGRE BREZ MEJA/GIOCHI SENZA FRONTIERE bo prinesel dve pomembni investiciji:

- **Obnovo igrišča za odbojko na mivki** ter postavitev nove sanitarne enote ob Športnem centru Šempeter - Vrtojba. S tem bo zagotovljeno varno, dostopno in sodobno športno okolje za vse generacije, hkrati pa se bodo izboljšali pogoji za organizacijo turnirjev in večjih dogodkov.

- **Energetsko sanacijo zunanje razsvetljave notranjega dvorišča Kulturnega centra Ločnik v Gorici**, kar bo izboljšalo pogoje za izvedbo kulturnih prireditev ter prispevalo k energetsko učinkovitejši in trajnostni rabi prostora.

Projekt tako prinaša konkretne in vidne izboljšave javne infrastrukture ter spodbuja njeno dolgoročno uporabo.

Trije dogodki brez meja

Poleg infrastrukturnih izboljšav projekt vključuje tudi tri osrednje čezmejne dogodke:

- **GO OPEN** – slavnostna otvoritev prenovljenega igrišča za mednarodnim turnirjem v odbojki na mivki, otroškimi programom in glasbenim spremljevalnim programom.
- **GO GAMES** – čezmejne igre za otroke in mladino na območju Nove Gorice, Gorice in Šempetra pri Gorici.
- **GO CULT** – kulturni dogodek s plesnimi nastopi skupin z obeh strani meje.

Mladi kot soustvarjalci

Posebna vrednost projekta je aktivno vključevanje otrok in mladih v načrtovanje in izvedbo aktivnosti. S tem pridobivajo dragocene organizacijske izkušnje, razvijajo odgovornost ter krepijo medkulturno razumevanje.

GO! PLAY – Igre brez meja tako presega simboliko meje in jo spreminja v prostor sodelovanja. Zavod za kulturo, šport, turizem in mladinske dejavnosti Šempeter - Vrtojba je z uspehom na razpisu dokazal, da zna pripraviti kakovostne projekte in v lokalno okolje pripeljati evropska nepovratna sredstva za razvoj športa, kulture in skupnosti.

Projekt GO! PLAY financira Evropska unija iz Sklada za male projekte GO! 2025 Programa Interreg VI-A Italija-Slovenija 2021–2027, ki ga upravlja EZTS GO.

Il progetto GO! PLAY è finanziato dall'Unione europea nell'ambito del Fondo per piccoli progetti GO! 2025 del Programma Interreg VI-A ItaliaSlovenia 2021–2027, gestito dal GECT GO.

Več na: www.ita-slo.eu in www.euro-go.eu/spf.

POPRI 2026: VEČ KOT 2.000 MLADIH RAZVIJA PODJETNIŠKE IDEJE, 735 JIH TEKMUJE ZA ZMAGO

Program POPRI – največje tekmovanje v podjetniških idejah mladih v Sloveniji – že 24 let spodbuja razvoj podjetniške miselnosti med osnovnošolci, dijaki, študenti ter mladimi do 29 let. Tudi v letošnji sezoni so v okviru programa potekale številne start-up delavnice, na katerih je sodelovalo več kot 2.000 mladih iz celotne Slovenije in zamejstva.

POPRI je prepoznavno nacionalno in mednarodno tekmovanje v podjetniških idejah mladih. Namenjeno je trem starostnim skupinam: osnovnošolcem (7.–9. razred), dijakom ter študentom in mladim do 29. leta starosti, pri čemer se udeleženci preizkušajo v vlogi podjetnikov: prepoznavajo izzive iz svojega okolja, zanje oblikujejo rešitve ter jih razvijejo v poslovne modele, pripravljene za vstop na trg. Kakovost programa potrjuje tudi zmaga in prejeta evropska nagrada za spodbujanje podjetništva EEPA – European Enterprise Promotion Awards v kategoriji Supporting the internationalisation of business konec novembra 2025.

Mladi so na POPRI prijaviili 30 odstotkov več podjetniških idej kot lani

Podjetniško tekmovanje za mlade iz leta v leto raste. Letos sodeluje 735 mladih, ki so podjetniške ideje razvijali v poslovni model več mesecev. Na tekmovanju bodo predstavili 274 podjetniških idej, kar je 30 odstotkov več kot lani. Med njimi je tudi deset idej iz zamejstva – devet iz Italije in ena z Madžarske. Pri razvoju idej in oblikovanju poslovnih modelov je sodelovalo približno 150 mentorjev iz izobraževalnih institucij, inkubatorjev, tehnoloških parkov ter gospodarstva.

V ospredju so bile praktične vsebine – razvoj in testiranje prve različice ideje (MVP), razumevanje potreb kupcev, analiza trga ter preverjanje finančne vzdržnosti poslovnega modela. Pomemben poudarek je tudi na spodbujanju samoiniciativnosti, sodelovanja in podjetniškega načina razmišljanja. Mladi skozi proces dobijo stik z izkušenimi podjetniki, mentorji in strokovnjaki ter tako bolje razumejo realne izzive podjetniške poti.

Pomemben del programa namreč predstavlja tudi povezovanje z gospodarstvom, saj mladi skozi proces dobijo stik z izkušenimi podjetniki, mentorji in strokovnjaki ter tako bolje razumejo realne izzive podjetniške poti.

Polfinalisti so se marca pomerili na regijskih predizborih na štirih lokacijah po Sloveniji

Polfinalisti so se predstavili na regijskih predizborih 11. marca 2026 v Ljubljani in Novem mestu ter 12. marca 2026 v Velenju in Vrtojbi. Na teh dogodkih so ekipe svoje ideje predstavile v petminutnem nastopu (pitch), sledila pa so vprašanja strokovne komisije. Izbranih je bilo 36 ekip, ki so se uvrstile v nacionalni finale.

Nacionalni finale tekmovanja bo 9. aprila v Novi Gorici – nagradni sklad 36.000 EUR bruto

Nacionalni finale tekmovanja bo 9. aprila 2026 v Novi Gorici. Nagradni sklad, ki ga zagotavlja Slovenski podjetniški sklad, znaša 36.000 EUR

bruto. Finalisti regijskega tekmovanja prejmejo 500 EUR/ekipo ter dodatno mentorstvo, ki ga bodo izvajali podjetniki in gospodarstveniki. Prvovrščeni bodo prejeli 2.000 EUR, drugo uvrščeni 1.300 EUR in tretje uvrščeni 700 EUR.

Zmagovalci v kategorijah dijakov ter študentov in mladih do 29 let se bodo uvrstili na mednarodno tekmovanje POPRI EUSAIR Youth, ki bo potekalo maja v Severni Makedoniji.

Prva izkušnja s podjetništvom že v času izobraževanja

POPRI je ključni element nacionalnega podjetniškega ekosistema, ki povezuje mlade, podjetnike, podjetniško podporno

okolje ter izobraževalne institucije ter na ta način mladim omogoča prvi stik s podjetništvom ter razvoj podjetniških kompetenc že v času izobraževanja. Program POPRI aktivira podjetniški potencial mladih in prispeva k nastajanju novih podjetij, ki predstavljajo pomemben del evropskega gospodarstva in ustvarjanja novih delovnih mest.

Program POPRI kot glavni nosilec izvaja Primorski tehnološki park v sodelovanju s strateškimi partnerji SAŠA inkubatorjem, Tehnološkim parkom Ljubljana, Razvojnim centrom Novo mesto – Podjetniški inkubator Podbreznik, ZRS Bistra Ptuj ter mrežo

mednarodnih inkubatorjev in tehnoloških parkov jadransko-jonske makroregije.

Nosilec programa POPRI je Primorski tehnološki park, soorganizatorji pa so Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, SPIRIT Slovenija, javna agencija, Slovenski podjetniški sklad, Urad vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Mestna občina Nova Gorica in Občina Šempeter - Vrtojba.

Več informacij: www.popri.si.

Mojca Beltram,
Primorski tehnološki park, d. o. o.

Za POPRI prejeli prestižno evropsko nagrado za spodbujanje podjetništva EEPA

Primorski tehnološki park je kot nosilec nacionalnega in mednarodnega tekmovanja POPRI prejel prestižno evropsko nagrado za spodbujanje podjetništva EEPA – European Enterprise Promotion Awards v kategoriji Supporting the internationalisation of business, ki je bila podeljena novembra 2025 v Kopenhagnu na Danskem. Ta izjemen dosežek pomeni prelomni trenutek za slovenski podjetniški ekosistem, saj je POPRI postavil nov mejnik in izkazal izjemen potencial slovenskih projektov na evropski ravni. Na tekmovanju je sodelovalo več kot 300 projektov iz 27 držav.

VISOKO PRIZNANJE INŽENIRSKÉ ZBORNICE SLOVENIJE ZA GORAZDA HUMARJA

Član Društva TIGR Primorske in trenutno njegov predsednik Gorazd Humar je prejel visoko priznanje Inženirske zbornice Slovenije – IZS. Za svoje publicistično in raziskovalno delo o slovenskih mostovih ter za pripravo slovenskega dela skupne slovensko-italijanske razstave z naslovom Mostovi na reki Soči je prejel naziv **Zaslužni član Inženirske zbornice Slovenije**, ki ga je to slovensko združenje podelilo ob Dnevu Inženirske zbornice Slovenije, ki je potekal 17. novembra 2025 v stavbi Slovenske filharmonije v Ljubljani.

V uradni obrazložitvi IZS je pisalo sledeče:

Podelitev priznanja zaslužnemu članu Inženirske zbornice Slovenije Gorazdu Humarju

Slavnostna obrazložitev

Gorazd Humar živi za mostove, je njihov dobri poznavalec in neutrudni raziskovalec ter kot tak sodi med izstopajoče osebnosti slovenskega gradbeništva.

Svojo poklicno pot je zaznamoval z vodenjem zahtevnih infrastrukturnih projektov – avtocest, železnic, hidroelektrarn, letališč, predorov in mostov. Več kot desetletje je kot direktor za dela v tujini vodil obsežne mednarodne projekte.

Poleg bogate strokovne kariere je Gorazd Humar eden najpomembnejših, če ne najpomembnejši slovenski raziskovalec zgodovine gradbeništva. Njegov več kot štiri desetletja trajajoči publicistični opus obsega osem

avtorskih monografij, ki sistematično obravnavajo razvoj mostov in predorov na Slovenskem. Posebej izstopa knjiga *Kamnit velikan na Soči*, prvo poglobljeno delo o Solkanskem mostu, mostu z največjim kamnitim lokom na svetu. Sledile so številne druge, med njimi *Zmajski most*, *Slovenski mostovi I in II*, *Predori – iskanje svetlobe* in knjiga o Mihaelu Štruklju, gradbeniku svetovnega slovesa. Z njimi je Humar postavil temelje zgodovinskega slovenskega gradbeništva.

Njegov raziskovalni in publicistični prispevek presega nacionalni okvir. Kot predsednik in kasneje aktiven član Evropskega sveta gradbenih inženirjev je bil pobudnik in urednik petih mednarodnih publikacij o evropski gradbeni dediščini, med drugim *Civil Engineering Heritage in Europe*, *Footbridges – small is beautiful* in trilogije *Notes on the History of Civil Engineering*.

Gorazd Humar je avtor številnih znanstvenih in strokovnih člankov o mostovih v Sloveniji in znamenitih gradnjah v tujini – od mostu Rialto v Benetkah do Eifflovega stolpa v Parizu. V domačem prostoru je posebej zaslužen za prispevke o mostovih in železniških postajah na Bohinjski železnici in vseh pomembnejših mostovih na reki Soči.

Letos je za Inženirsko zbornico Slovenije pripravil slovenski del mednarodne, italijansko-slovenske razstave o mostovih na Soči, s čimer je še enkrat dokazal svojo predanost stroki in njenemu zgodovinskemu izročilu.

Za dolgoletni prispevek k raziskovanju in ohranjanju slovenske tehnične dediščine ter promociji slovenskega inženirstva doma in v svetu Inženirska zbornica Slovenije podeljuje pooblaščenemu inženirju Gorazdu Humarju priznanje »Zaslužni član Inženirske zbornice Slovenije«.

Uredništvo

BILO JE NEKOČ Z DRUŠTVOM ŽENA IN DEKLET ŠEMPETER

Tudi letos se je učilnica OŠ Ivana Roba spremenila v pravo časovno kapsulo. Bil je jasno – čas je bil za dogodek. Bil je nekoč! Članice Društva žena in deklet Šempeter, oblečene v tradicionalna oblačila, so učencem pričarale potovanje v čas, ko so gospodinje uporabljale lesene pinje, ročne strgalnike in težke likalnike na oglje. S seboj so prinesle prave zaklade iz preteklosti: starinsko pinjo za stepanje, likalnik na žerjavico, petrolejko, kovinske vrče ter velikansko repo, ki je med otroki požela pravo začudenje.

Posebej sta jih navdušila ribanje repe na lesenem strgalniku in prikaz stepanja v leseni pinji, kjer je bilo treba uporabiti kar nekaj moči. Ob vsakem prikazu je sledil val vprašanj, presenečenih pogledov in smeha.

In nato je prišel najslajši trenutek, pokušina! Mehki, dišeči jabolčni štrukeljčki so izginjali s krožnikov hitreje, kot bi kdo rekel »še enega«. Med smehom, vprašanji in zadovoljno polnimi usti je postalo jasno, da to ni le šolski dogodek, temveč živa dediščina, ki jo v Šempetru znamo ohraniti – in predvsem okusno predstaviti.

*Mateja Leskovec,
Društvo žena in deklet Šempeter*

DRUŠTVO ŽENA IN DEKLET: OD MOŠTA DO LUČK!

Ko je čas martinovega, vsi Šempetrci in Šempetrike vedo, da bo veselo – in lani je bilo še posebej okusno! Na tradicionalni Martinovi furngi smo člani in članice Društva žena in deklet Šempeter skupaj s turističnim društvom dokazali, da znamo praznovati s stilom – in z vilicami! Po placu se je raztezal vonj po sočnem pršutu, ki smo ga narezali z natančnostjo kirurga. Sledilo je kar 20 kilogramov zelja in 25 kilogramov klobas, ki so tako lepo dišale, da so mimoidoči pozabili, kam so bili sploh namenjeni.

A veselje se pri zelju ni končalo! Po kratkem počitku smo zavihali rokave še enkrat – tokrat na prižigu prazničnih lučk, kjer smo občane razvajali z bogato izbiro slanega in sladkega domačega peciva, iz kotličkov pa je zadišalo tudi po kuhanem vinu, ki je grel dlani ter srca obiskovalcev ter obiskovalk.

Z vonjem po praznikih, klepetom ob kozarcu in toplimi ugrizi sladkega peciva smo skupaj prižgali nekaj več kot le lučke – prižgali smo srce Šempetra in dokazali, da je najlepši del zime tista toplina, ki si jo podarimo drug drugemu.

*Mateja Leskovec,
Društvo žena in deklet Šempeter*

DECEMBER V DRUŠTVU UPOKOJENCEV ŠEMPETER PRI GORICI

Zadnji mesec leta vedno poteka v posebnem razpoloženju, ko se spominjamo, kaj vse smo doživeli v starem letu in z veseljem delamo načrte za novo leto.

Pridne roke naših članic so že v začetku meseca začele izdelovati prelepe voščilnice, s katerimi smo voščili našim onemoglim članom in članicam, donatorjem srečelova in vsem ostalim, s katerimi sodelujemo.

Prav tako so naše upokojenke v Osnovni šoli Ivana Roba skupaj z učenci pekle piškote. Udeležili smo se tudi praznovanja 60. letnice osnovne šole. V šempetrski knjižnici je naše najmlajše razveselila naša pravljíčarka Neda z branjem pravljíc in novoletno delavnico.

V soboto, 13. decembra, smo se zbrali na našem tradicionalnem prednovoletnem srečanju v dvorani Gasilskega doma Šempeter. Po pozdravnemu nagovoru in poročilu o delu društva v preteklem letu, ki ga je podal predsednik društva upokojencev, je sledil kulturni program. Glasbeni del so oblikovali pevka skupina ZB Šempeter ob spremljavi harmonikaša Branka Cvetrežnika, pevke in igralka na ukulele – članice Društva za tretje življenjsko obdobje iz Nove Gorice ter glasbenica in pevka Barbara Šinigoj. Program so z recitacijami popestrile osnovnošolke, za obilico smeha pa so poskrbeli Vlasta, Branko, Dragica in Darko z odlično odigranim skečem. Manjkali niso niti otroci iz skupin modri in oranžni slončki iz vrtca Mavrica, ki so nas še posebej razveselili s svojim prisrčnim nastopom. Po končanem programu so učenke vsakemu udeležencu poklonile voščila, ki so jih napisali in

narisali učenci in s tem podkrepili medgeneracijsko sodelovanje, vrednoto, ki nas tesno povezuje.

Med povabljenimi gosti sta bila župan Milan Turk in predsednik Pokrajinskega združenja društev upokojencev Severne Primorske Zlatko Martin Marušič, ki je ob tej priloiki podelil priznanja dvema članicama in enemu članu društva upokojencev.

Iskrena hvala vsem nastopajočim, njihovim mentorjem in spremljevalcem. S pomočjo donatorjev, katerim se še enkrat zahvaljujemo, smo tudi tokrat organizirali srečelov. V prijetnem prazničnem vzdušju, ob pogostitvi in glasbi smo preživeli kar nekaj skupnega časa.

Pred božično-novoletnimi prazniki smo se skupaj z ZB Šempeter tudi letos spomnili bolnih in onemoglih članov in članic doma in v domovih upokojencev. Naše poverjenice so z obiskom in skromnim darilom z voščilnico razveselile preko 70 ostarelih.

Tudi v letošnjem letu želimo veliko medsebojnega druženja, lepih doživetij ter skupaj preživetih uric v raznih dejavnostih društva, našim onemoglim pa, da bi jim z našimi obiski in drobnimi pozornostmi lepše in prijetneje minevali dnevi.

Darja Furlan

JESENSKI IZLET V REZIJO IN PUŠJO VAS

Zadnji septembrski dan smo v Društvu upokojencev Šempeter organizirali jesenski izlet. V zgodnjih jutranjih urah smo se mimo Palmanove in Vidma odpeljali v Rezijo – prelepo 20 km dolgo dolino na severovzhodu Furlanije-Juljske krajine ob meji s Slovenijo. Danes v Reziji prebiva le okrog 900 prebivalcev. Rezijani so zaradi geografske lege in orografske odrezanosti doline od preostale Slovenije razvili značilno rezijansko govorico in kulturo. V dolini je 5 glavnih naselij: Na Bili/Bilä, Ravanca (Prato), Njiva (Gniva), Osojane (Oseacco) in Solbica (Stolvizza).

Naš obisk se je začel v občinskem središču Ravanci, kjer nas je v kulturnem domu »Ta rozajanska kulturna hiša« sprejel Sandro Quaglia – predsednik kulturnega društva Rozajanski dum ter vsestranski organizator in ohranjevalec vsega tradicionalno domačega. Ob gledanju diapozitivov nam je predstavil podobo Rezije, življenje tamkajšnjih ljudi, njihov jezik in kulturo. Rezijanščina, ki se v narečju razlikuje od vasi do vasi, je staro slovensko narečje, za katerega smo se morali kar potruditi, da smo ga razumeli. Predstavil nam je stare domače plesne in nekateri naši izletniki so skupaj z njim celo zaplesali. Ugotovili smo tudi, da poznamo Zvernice iz Rezije v besedi in pesmi.

Naš naslednji postanek je bil na Solbici, kjer smo si ogledali muzej brusačev. Ta poklic je bil značilen za to dolino.

Razširil se je ob koncu 18. stoletja in je še danes prisoten. V delavnici, ki so jo vozili kar na kolesu, so brusili nože in škarje ter popravljali lonce in dežnike. V topli sezoni so zapustili svojo dolino in iskali zaslužek najprej v mestih Habsburškega cesarstva, potem pa v tistih združene Italije. Obiskovali so tudi naše kraje, kar se nekateri izmed nas še spominjamo. Muzej brusačev hrani in razstavlja pripomočke ter orodja za opravljanje tega poklica – bruse različnih velikosti, prirejena kolesa, stare predmete za rezanje – in veliko fotografij.

Po sprehodu skozi Solbico, kjer je še ohranjena rezijanska arhitektura z značilnimi lesenimi ganki in umetniškimi poslikavami na fasadah hiš, smo se odpeljali nazaj v dolino. Med vožnjo nas je presenetil nenavaden prizor. Na cesti pred nami sta dva pastirja skupaj z ovčarskim psom gnala s paše čredo kakih 500 ovac. Več kot pol ure smo vozili za njimi in iz avtobusa opazovali to »ovčjo selitev«.

Po odličnem kosilu v hotelu Carnia nas je čakal še zadnji ogled, in sicer Pušje vasi/Venzone. Mesto je zaščiten kot državni spomenik in je najbolje ohranjeno srednjeveško utrjeno mesto v Furlaniji-Juljski krajini. Leta 1976 sta majski in septembrski potres Pušjo vas zravnila z zemljo, cela ni ostala niti ena zgradba. Pušjevaščani so želeli svojemu mestu vrniti prejšnjo zgodovinsko podobo, zato so pri obnovi uporabili isti kamen, opeko, les in drug gradbeni material, iz katerega je bilo zgrajeno prvotno mesto. S potrpežljivo in natančno obnovo, zlaganjem kamna na kamen so mestu dejansko vrnili srednjeveško podobo, kakršno je imelo pred potresom. Po zanimivem sprehodu po srednjeveških ulicah smo si ogledali še katedralo sv. Andreja iz začetka 14. stoletja. Katedralo so po potresu obnovili tako, da so poleg novih zidov še vidni njeni stari zidovi. Za konec našega obiska Rezije in Pušje vasi nam je v cerkvi Sandro Quaglia zapel še nekaj pesmi v rezijanščini, kar je dalo našemu izletu še poseben pečat.

Darja Furlan

KAVALIRSKI ZAKLJUČEK SEZONE: OD OVINKOV DO SRČNIH DARIL

Jesensko sonce se je dvigovalo nad griči, ko so člani in članice Moto kluba Kavalir Šempeter zajahali jeklene konjičke ter se odpravili na sedaj že tradicionalno zaključno vožnjo motoristične sezone.

Letos nas je pot ponela po eni najlepših slovenskih tras: čez Kras, Brkine in Vipavsko dolino. Le veter, ovinki, dobra volja in vmesne postojanke, ko se motorji ohladijo in jeziki ogrejejo. Ko smo se navozili do sitega, je bilo treba nahraniti še naše želočke. Zbrali smo se na zaključni večerji sezone, kjer smo motorje zamenjali za jedilni pribor ter kombinezone za zelene majice. Večer je minil v duhu tovarištva in smeha.

Pa vendar se sezona aktivnosti za člane še ni zaključila. Naše članice so kaj hitro ponovno stopile skupaj ter dokazale, da niso le mojstrice ovinkov, temveč tudi prave Božičkove pomočnice. Nastali so božični paketki presenečenja, ki so jih naši »moto Božički« 12. decembra 2025 ponosno ponesli v Dom upokojencev Vrtojba. Vsak paketek ni bil le lepo zavito darilo, ampak majhen košček pozornosti, srčnosti in spoštovanja.

Mateja Leskovec,
Moto klub Kavalir

KO TRADICIONALNI SLOVENSKI ZAJTRK ZADIŠI PO ŠTRUDLJU

Na OŠ Ivana Roba se je 21. novembra 2025 prebudila prava slovenska nostalgija, ko so članice Društva žena in deklet Šempeter stopile skozi vrata, oblečene v čudovita tradicionalna oblačila – kot iz kakšne škatle spominov! Zavihale so si rokave, nadele predpasnike ter otrokom pokazale, kako lahko preproste sestavine, kot so jabolko, med, maslo ter mleko, iz enostavnega zajtrka prerastejo v slasten jabolčni štrudelj.

Otroci so z radovednimi pogledi opazovali, kako se preproste sestavine spreminjajo v mehko, zlato in dišečo sladico. Smeha, začudenja in radovednih obrazov ni manjkalo. Ta dan je postal še en dokaz, da tradicija ni le prašna zgodba, ampak živa, resnična in okusna – dovolj okusna, da si jo kdaj zaželimo za malico. In čeprav so sestavine štiri enostavne in osnovne – maslo, med, mleko in jabolko, je štrudelj postal dokaz, da lahko le-te ustvarijo pravi pravcati čudež.

Na koncu so se otroci, navdušeni nad svojo sladko popotnico v svet tradicije, razveselili prvega grižljaja jabolčnega štrudlja. Šempetrski dekleta in žene so s ponosom pokazale, da je lep začetek dneva tisti, ki mu dodaš kanček domačnosti, žlico navdiha in pridih sladkega okusa.

Mateja Leskovec,
Društvo žena in deklet Šempeter

KUHINJA NA PLACU: KO ŠEMPETER ZADIŠI PO DOMAČEM

Vsak december že skoraj tradicionalno prinese posebno dišavo v Šempeter pri Gorici – dišavo doma pripravljenih dobrot, prijaznega klepeta in prijateljskega druženja. Na tradicionalnem dogodku Kuhinja na placu so se kot vsako leto zbrale ekipe iz kraja in širše okolice, da so skupaj pripravile okusne jedi in razvajale obiskovalce na Trgu Ivana Roba. Program se je tradicionalno začel z zbiranjem ekip in žrebanjem kuhališč, ki jima je ob družabnem vzdušju sledilo kuhanje, navdihujoče za veterane in mlade kuharske navdušence.

Ko so se lonci ogreli in so jedi počasi zadišale po trgu, se je razvilo pravo kulinarčno druženje. Dogodek ni bil tekmovanje – bil je praznik dobre volje in druženja, kjer so obiskovalci degustirali raznolike jedi ter delili nasmeha in pozitivno energijo. Tudi letos je dogodku prislunil Božiček, ki je otrokom prinesel majhne pozornosti in še dodatno popestril praznično vzdušje.

Kuhinja na placu je postala simbol povezanosti in ustvarjalnosti skupnosti Šempetra, ki s toplino in okusom zapolni trg ter srca obiskovalcev.

Mateja Leskovec,
Moto klub Kavalir

LOKOSTRELSKO DRUŠTVO

V telovadnici OŠ Antona Martina Slomška na Vrhniki je v soboto in nedeljo, 21. in 22. februarja 2026, potekalo dvoransko državno prvenstvo 2026. Na tekmovanju je bilo prisotnih 31 lokostrelskih društev, med njimi tudi Lokostrelski klub Gorica. Tekme se je udeležilo 287 tekmovalk in tekmovalcev. V soboto je potekal dvoranski krog (60 puščic na 18 m), ki se je za mlajše kategorije, kategorijo 50+ ter slepe in slabovidne štel kot državno prvenstvo, za članske pa kot kvalifikacije za nedeljski del tekmovanja. V eliminacije se je uvrstilo najboljših 16 v posamičnem tekmovanju in najboljših 8 v ekipnem. Stedili so dvoboji na izločanje, v katerih so članice in člani osvojili naslov državnih prvakov. Letos je prvič potekalo tudi tekmovanje mešanih ekip, v katerih en moški in ena ženska istega sloga streljata skupaj. Uvedba tega tekmovanja je pomenila, da je letos potekalo več ekipnih dvobojev, v katerih so nastopili tudi klubi in tekmovalci, ki so tako streljali prvič.

Dosežek Lokostrelskega klub Gorica:

- 1. mesto Julija Šuligoj, kategorija goli lok, U18,

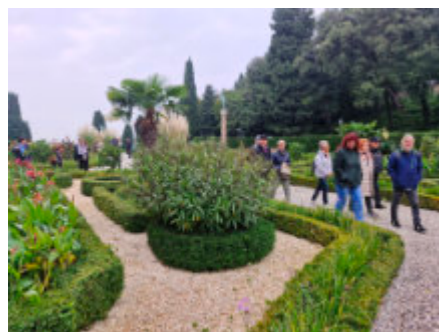
- 1. mesto Borut Bensa, kategorija tradicionalni lok, člani. Ekipno pa so v članski konkurenci tekmovali Liam Peric Pšeničnik, Gregor Vidič in Dejan Znidarčič ter zasedli 4. mesto.

Eva Birsa, predsednica

MARTINOV IZLET – POTEPANJE PO TRSTU IN OKUSI KRASA

Dan po prazniku sv. Martina smo se v jutranjih urah s šempetrskega placa odpeljali proti Tržaškemu zalivu. Naš prvi cilj je bil grad Miramar s 22 hektarjev velikim čudovitim parkom. Miramarski grad je bil zgrajen med letoma 1856 in 1860 kot rezidenca nadvojvode Ferdinanda Maksimilijana Habsburškega in njegove žene Šartote Belgijske. Nadvojvoda je osebno nadzoroval tako projektiranje rezidence kot tudi ureditev obsežnega parka. Sprehodili smo se skozi park, posajen z redkimi eksotičnimi rastlinami, ki jih je F. Maksimilijan prinesel s svojih potovanj. V parku smo poleg cvetja, ki ga je v tem letnem času žal malo, občudovali številne ribnike, vodomete, fontane in kipe. Po končanem sprehodu smo se okrepčali z malico, kjer niso manjkali niti martinovi štruklji in kakijeve krljhi.

Pot nas je naprej vodila v Trst, največje mesto italijanske avtonomne dežele Furlanija-Julijska krajina ter kulturno središče zamejskih Slovencev v Italiji in sedež vseh njihovih ustanov in organizacij. Najprej smo se ustavili na Trgu enotnosti Italije (Piazza Unità d'Italia), ki je glavni in največji trg v Trstu. Trg ima različne kulturno in zgodovinsko pomembne stavbe, ki predstavljajo

slavno rimsko dobo prek ostankov Mussolinijevega režima do sodobnih arhitekturnih simbolov. Seveda smo na trgu tudi posedeli, uživali v pogledu na mogočne stavbe, na Mazzolenijevo fontano štirih celin in spomenik Karla IV. Habsburškega ter si privoščili odlično tržaško kavo. Naše potepanje se je nadaljevalo skozi nekdanji židovski geto, zanimivi pa so tudi ostanki rimskega amfiteatra (Teatro Romano) iz 1. stoletja našega štetja. Prečkali smo Trg borze (Piazza della Borsa), kjer stoji krasen primer neoklasicistične arhitekture, stara borza iz začetka 19. stoletja. Ustavili smo se še na Trgu sv. Antona, kjer dominira cerkev sv. Antona, na vzhodni strani pa se nahaja srbska ortodoksna cerkev sv. Spiridiona. Vstopili smo tudi v Slovenski Narodni dom, zgrajen leta 1904 po načrtih Maksa Fabianija. Izpustili nismo niti Velikega kanala (Canal Grande), ki je bil leta 1700 zgrajen tako, da so ladje lahko tovor raztovarjale v mestu. Za ta namen so zgradili tudi Ponte Rosso, Rdeči most. Ob mostu je zrastel trg z istim imenom. Ta del Trsta nam je najbolj poznan prav po Trgu »Ponterošo«, trgu, na katerega bogato tržnico je veliko takratnih »Jugoslovanov« hodilo nakupovat tudi iz zelo oddaljenih krajev.

Prijetno utrujeni smo se vračali na naš Kras v tipično kraško vasico Avber. Avber je najvišje naselje na Krasu, hiše so celo na nadmorski višini nad 400 m. Povsod v okolici naselja se razprostirajo vinogradi, večinoma posajeni s trto refošk, kar nam da svetovno znano vino – kraški teran. S pobočja avberskega hriba se razprostira prekrasen pogled na celoten Kras. Na turistični kmetiji Francinovi so nam postregli z okusnim kosilom, ki nam je v prijetnem vzdušju in ob zvokih harmonike še bolj teknilo.

Naše martinovanje smo zaključili z degustacijo vin v Ponikvah – Vina Škabbar. Na odličnih sončnih legah kraške planote družina Škabbar že vrsto let goji rdeče in bele sorte grozdja. Iz njega pridelujejo pet sort vin. Prijaznost Škabbarjevih in dobra kapljica skupaj z obiskom kleti sta nam pričarala čudovit zaključek našega izleta. Skupaj s harmonikašem Luko smo tudi zapeli, se nasmejali in veseli vrnili v naš domači Šempeter.

Darja Furtan

MEDOBČINSKO DRUŠTVO DIABETIKOV GORIŠKE

Medobčinsko društvo diabetikov Goriške je prostovoljna in humanitarna organizacija, ki združuje osebe s sladkorno boleznijo ter njihove svojce. Naš cilj je izboljševati kakovost življenja bolnikov, spodbujati zdrav življenjski slog ter širiti znanje o preprečevanju in obvladovanju sladkorne bolezni v lokalni skupnosti.

V letih 2025–2026 izvajamo strokovna predavanja, delavnice zdrave prehrane, organizirano telesno vadbo in pohode ter nudimo medsebojno podporo članom. Aktivno sodelujemo tudi z lokalnim okoljem pri ozaveščevalnih in preventivnih dejavnostih.

V okviru društva deluje Diabetes info točka, namenjena članom in širši javnosti. Na info točki izvajamo meritve krvnega sladkorja, krvnega tlaka, holesterola ter EKG preiskave.

Uradne ure:

- **torek** od 16.00 do 18.00 na sedežu društva (Goriška ulica 15, Šempeter pri Gorici),
- **četrtek** od 10.00 do 12.00.

S seboj prinesite svoj merilnik krvnega sladkorja – rezultate bomo primerjali z našim aparatom in ga po potrebi zamenjali. Meritve opravljajo medicinski delavci – člani društva pod vodstvom višjega medicinskega tehnika Iva Mlinariča.

Vabimo vse občanke in občane, da nas obiščejo, se informirajo ali vključijo v dejavnosti društva (e-pošta: **diabetiki.gorica.sempeter@gmail.com**, telefon: 041 622 397).

Prav tako vas vabimo v torek, 31. marca, ob 16.30 na volilni občni zbor društva, kjer se bomo zahvalili dosedanjemu vodstvu ter za naslednja štiri leta izvolili novo vodstvo. Po uradnem delu sledi druženje. Pridite – udeležite se, vsak glas šteje.

Medobčinsko društvo diabetikov Goriške

MUŠKETIRSKI KAVALIRJI RAZVESELILI DOM UPOKOJENCEV VRTOJBA

Ko so se vrata doma upokojencev Vrtojba odprla, ni bilo slišati ropota motorjev. Moto klub Kavalir se je tokrat preobrazil v prave mušketirje! Namesto mečev so v rokah nosili nasmehe, namesto ščitov pa košare dobrot in drobnih pozornosti. Gestlo »Vsi za enega, eden za vse« so vzeli nadvse resno – še posebej tisti del, da je treba razveseliti prav vsakega stanovalca.

Mušketirji so potrkali na vrata sob, poklepetali s stanovalci, prisluhnili njihovim spominom in delili prijazne besede. V očeh starejših je bilo videti iskreno veselje – saj ne pride vsak dan v dom čisto prava mušketirska četa! Smeh je napolnil hodnike, marsikje je padla tudi kakšna šala o tem, ali so konje pustili na parkirišču.

Tudi zaposteni so se nasmejali domiselni prebleki, ki je prinesla pravo gledališko vzdušje. Čeprav so klobuki in ogrinjala kmalu romali nazaj v garderobo, je ostalo nekaj pomembnejšega: toplina, ki so jo prinesli s seboj. Moto klub Kavalir je znova dokazal, da junaštvo ni le v pogumu na cesti, temveč predvsem v srčnosti do ljudi in pripravljenosti polepšati dan tistim, ki to najbolj cenijo.

Mateja Leskovec,
Moto klub Kavalir

POČASTITEV SLOVENSKEGA KULTURNEGA PRAZNIKA

Pred Coroninijevim dvorcem smo v nedeljo, 8. februarja, ob 12. uri z branjem poezije počastili Prešernov dan, slovenski kulturni praznik. Dogodek je potekal v organizaciji Društva upokojencev Šempeter v sodelovanju s Kulturno-umetniškimi društvom Šempeter, Krajevno knjižnico in skupino Bralci na placu. Brali so pesmi Franceta Prešerna, Srečka Kosovela, Dragotina Ketteja, Ivana Roba, Miroslava Košute in črtico Ivana Cankarja.

Slovesnost se je začela z zapeto slovensko himno in z branjem izbranih poezij Franceta Prešerna. Svojevrsten pečat je dal drugošolec Rene Dornik s prisrčnim recitiranjem Prešernovega Povodnega moža. Nadaljevali so z branjem poezije Srečka Kosovela, pesnika z močnim socialnim čutom in uporniško držo, katerega 100. obletnica smrti bo maja letos.

Letos praznujemo tudi 150. obletnico rojstva pesnika Dragotina Ketteja, katerega se spominjamo z njegovimi večinoma igrivimi in lahkotnimi pesmimi z zastrtimi notranjimi dvomi in premišljevanji. Z branjem odlomka iz povesti Kurent smo se spomnili Kettejevega vrstnika, pisatelja Ivana Cankarja, katerega 150. obletnico rojstva tudi praznujemo letos. Seveda smo se z dvema pesmima spomnili našega šempeterskega rojaka Ivana Roba, po katerem se imenujeta krajevni trg in osnovna šola.

Za konec smo se poklonili še pred nedavnim preminulemu slovenskemu tržaškemu pesniku Miroslavu Košuti in v njegov spomin prebrali lahkotno mladinsko pesem Božaj veter.

Brali so: Neda Mikuž, Majda Arčon, Sandra Devetak, Bor Urbančič, Alenka Purkart, Ljudmila Persič, Ivana Konič, Vlasta Klančič, Fabijan Tivadar, Rene Dornik, Ivan Rob in Domen Rob. Slovensko himno je zapela Maja Krump Pangos. Program je povezoval Domen Rob.

Darja Furlan

POHOD

Pohod z Društvom za srce in ožilje Nova Gorica – od Štanjela do Branika – je bil prava poslastica za vse ljubitelje narave. Že ob prihodu z vlakom nas je pozdravilo toplo sonce, ki je nežno obsijalo kamnite ulice Štanjela in napovedalo popoln dan za raziskovanje kraške pokrajine. Pot nas je vodila skozi značilne kraške gozdove, razgibane travnike, kjer je vsak korak razkrival nov pogled na pokrajino. Pred nami se je vedno bolj odpirala Vipavska dolina v vsej svoji lepoti.

Vzdušje v skupini je bilo sproščeno, polno dobre volje in prijetnih pogovorov. Prav vsak je prispeval svoj delček k lepoti dneva, še posebej pa velja izpostaviti Slavico Babič, ki je izbrala pot. Njena izbira je bila zadetek v polno – ravno prav zahtevna, izjemno razgledna in popolna za druženje v naravi.

Milena Podgornik

PRAZNIČNI OBISK NA DVEH KOLESIH

12. decembra je Vrtojbo razvajalo lepo sončno vreme, kot bi tudi narava želela pomagati pri prazničnem presenečenju. Prav sonce je, kot pravijo hudomušno, privabilo moto Božičke iz Moto kluba Kavalir, da so sedli na svoje jeklene konjičke in se odpravili proti Domu starejših občanov Vrtojba. Namesto sani je po dvorišču zadonelo brnenje motorjev, rdeče kape pa so se bleščale v toplih zimskih žarkih.

Z nasmehi do ušes in polnimi rokami so potrkali na vrata doma ter prinesli manjša darila, sladke pozornosti in veliko dobre volje. Obiskali so stanovalce po sobah, z vsakim poklepetali, stisnili roko in jim namenili prijazno besedo. Sonce je sijalo skozi okna, a še bolj so sijali obrazi, ko so prejeli nepričakovano praznično pozornost.

Ni manjkalo smeha, toplih pogledov in iskrenih zahval. Tudi zaposleni so bili veseli nenavadnega obiska, ki je popestril decembrski dan. Moto Božički so znova dokazali, da praznični duh ne prihaja le s sanmi – v Vrtojbo je letos pripeljal na dveh kolesih, obsijan s soncem in poln srčnosti.

Mateja Leskovec,
Moto Klub Kavalir

ŠPORTNI CENTER ŠEMPETER – VRTOJBA Z NOVO DODATNO PONUDBO VADB

Športni center Šempeter - Vrtojba je svojo ponudbo obogatil z novimi programi, ki jih izvaja Društvo RehaPlus. Društvo spodbuja gibanje, zdravje in aktiven življenjski slog za vse generacije ter s strokovno vodenimi vadbami pomaga posameznikom izboljšati telesno pripravljenost, počutje in splošno zdravje.

Vadbe potekajo v Športnem centru Šempeter - Vrtojba, kjer organizirajo različne oblike aktivnosti, namenjene tako rekreativcem kot tudi posameznikom s posebnimi potrebami. Njihova ponudba vključuje specializirane vadbe, skupinske funkcionalne vadbe ter individualna osebna trenerstva, ki so prilagojena ciljem in potrebam posameznika.

Posebno pozornost namenjajo tudi rekreativnim tekačem in začetnikom, za katere organizirajo tekaški krožek. Programi so zasnovani tako, da spodbujajo varno, postopno in strokovno vodeno vključevanje v športno aktivnost. V društvu pripravljajo tudi prilagojene vadbe za invalide, s čimer želijo omogočiti dostop do gibanja in športa čim širšemu krogu ljudi.

Poleg rednih vadb pripravljajo tudi različne športne dogodke, s katerimi želijo povezovati lokalno skupnost in dodatno spodbujati zdrav in aktiven življenjski slog.

Redni termini vadb:

- funkcionalna vadba – ponedeljek in sreda ob 19.00,
- fit mix vadba – torek ob 18.00 in četrtek ob 19.00,
- mobility in zdrava hrbtenica – sreda ob 18.00.

Možne so tudi individualne vadbe po predhodnem dogovoru. Glede na zanimanje udeležencev obstaja možnost dodatnih terminov skupinskih vadb ter novih terminov tekaškega krožka.

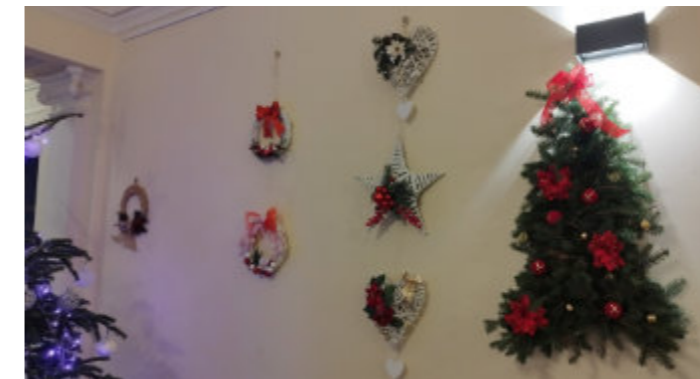
Društvo RehaPlus s svojimi programi pomembno dopolnjuje športno ponudbo v Športnem centru Šempeter - Vrtojba ter prispeva k večji dostopnosti kakovostne in strokovno vodene vadbe za vse generacije.

Več informacij: drustvorehaplus@gmail.com in info@kstm-sempeter-vrtojba.si.

PRAZNIČNA PRAVLJICA DRUŠTVA ŽENA IN DEKLET ŠEMPETER V CORONINIJEVEM DVORCU

Ko v Šempetru zadiši po smrečju, cimetu in kančku vročega lepila, vsi vemo – začele so se delavnice Društva žena in deklet Šempeter! Pridne roke so se zbrale z enim ciljem: iz vejic, storžev, svečk in bleščečih trakov ustvariti praznične mojstrovine, ki bi ogrele še tako mrzel decembrski dan. Mize so se hitro napolnile z zelenjem, škarjami in trakovi, v zraku pa je poleg vonja po praznikih lebdela tudi smeh.

Idej ni manjkalo. Nekateri aranžmaji so nastajali po natančnem načrtu, drugi bolj po navdihu trenutka – a prav vsi so bili ustvarjeni z veliko dobre volje. Med ustvarjanjem so se kresale ideje, izmenjevali nasveti in skrivnosti, kako doseči, da vejice stojijo točno tako, kot morajo, in da bleščice ne končajo po celem stanovanju.

Vrhunec je bila razstava v avli Coroninijevega dvorca, kjer so izdelki zasijali v vsej svoji lepoti. Prostor se je za nekaj dni spremenil v pravo praznično pravljico, obiskovalci pa so z občudovanjem ugotavljali, da se čarobnost decembra skriva prav v spretnih rokah domačink in njihovi neizmerni ustvarjalnosti.

*Mateja Leskovec,
Društvo žena in deklet Šempeter*

ROKODELSKA RAZSTAVA DRUŠTEV UPOKOJENCEV

Že šestič zapovrstjo je PZDU organizirala vsakoletno razstavo rokodelskih izdelkov. Bili smo že v Ajdovščini, v Opatjem selu, na Trnovem, v Desklah, lani je naše društvo organiziralo zelo uspešno razstavo z veliko udeleženci, letos pa je to vlogo prevzelo DU Ajdovščina. Razstava je bila pod vodstvom neutrudne mentorice Nevenke Vidmar postavljena v slikovito mesto Vipavski križ. Tudi letos so pridne roke upokojencev severnoprimorske regije postavile na ogled čudovite izdelke iz raznolikih materialov in različnih tehnik izdelave – od razglednic, kipov, rezbarskih izdelkov, prtov, pletenin do okrasov in drugih umetniških izdelkov.

To je umetnost, ki jo je treba ohraniti in predati naprej mlajšim generacijam. Na željo Turističnega društva Vipavski križ je bila razstava na ogled kar ves teden, tako da so si razstavo lahko ogledali tudi številni obiskovalci tega bisera Vipavske doline.

Otvoritev razstave so obogatili člani pevskega zbora DU Zarja ter čudovit kvartet Bršljan.

Ivana Konič

MICRONEEDLING

Microneedling je postopek, s katerim spodbujamo naravne procese regeneracije, izboljšamo prekrvavitev in omogočamo, da se aktivne sestavine vpijejo v globino kože. Po postopku se koža obnavlja in treba je narediti najmanj od 5 do 7 zaporednih obiskov v 6 mesecih.

Microneedling pomaga zmanjšati brazgotine po aknah, ublažiti drobne gubice in neenakomerno teksturo, zmanjšajo se povečane pore in izboljša se tonus kože.

Nege izvajamo tako ženskim kot moškim, mladim in malo manj mladim.

Treba je pa vedeti, da pri microneedlingu ne gre za instant učinek, temveč za postopno izboljšanje videza in zdravja kože, ki se dogaja od znotraj navzven.

Prve rezultate se opazi že med samim postopkom, končni rezultat je pa viden približno osem tednov po zadnjem obisku.

Za boljše rezultate je treba vključiti še nadaljnjo nego doma in prehrano z dodatkom vitamina C in kolagena, s tem namreč pospešimo obnovo tkiva ter izboljšamo učinek tretmajev.

MADEROTERAPIJA

Maderoterapija je neinvaziven postopek, ko z lesenimi valjčki stimuliramo vse predele telesa, ne da bi pri tem povzročili poškodbe tkiva. Zaradi visokega drenažnega in sproščujočega učinka dosežemo vidne rezultate že po prvem obisku. Prednosti, ki jih prinaša ta tehnika, so številne. Med najpomembnejšimi: izboljšuje prekrvavitev, uravnava limfni obtok, tonira in učvrsti kožo, izboljšuje proizvodnjo elastina, vitamina E in kolagena, vse pomembne snovi za dobro kakovost kože, ki se z leti nagibajo k izgubi.

Popolna tehnika ali metoda, s katero lahko vplivamo na vsak del telesa tako, da delujemo na živčni sistem, relaksacijo, čustveno dobro počutje v popolnem hkratnem delovanju med telesom, umom in duha.

PEDIKURA

Nego stopal in nohtov je treba izvajati enkrat mesečno. Dokler si lahko sami pomagamo, ko nimamo težav, lahko to storimo doma. V »škaf« damo mlačno vodo, sol, kakšno dišavo, lističe rožmarina, sivke ..., namočimo noge, postržemo nohte, »zgulimo trdo kožo« in na koncu vmasiramo kremo – in rezultat so lepi nohti ter stopala.

Težave se začnejo, ko ne moremo več sami poskrbeti za naše podplate in nohte, takrat je potreben obisk pedikerjev, saj lahko le oni strokovno pomagajo pri težavah, kot so vraščeni nohti, kurja očesa, otiščanci, razpoke, trda koža ..., zato se svetuje obisk pedikerja, kjer vam bodo strokovno svetovali, pomagali pri reševanju težav.

Petra Mrhar

ZASADIMO PRIHODNOST: ČAS JE ZA MEDOVITE RASTLINE

S prihodom pomladi se narava prebudi v vsej svoji raznolikosti. Prvi cvetovi, toplejši dnevi in živahno brenčanje oprasevalcev nas vsako leto znova spomnijo, kako tesno smo povezani z naravo. Med prvimi znanilci novega letnega časa so čebele, čmrlji, metulji in drugi oprasevalci, ki s svojim delom (opraševanjem) omogočajo nastanek plodov, semen. Njihova vloga v naravi je nenadomestljiva, saj neposredno vplivajo na pridelavo hrane, ohranjanje biotske raznovrstnosti in stabilnost ekosistemov.

Kljub temu so oprasevalci danes vse bolj izpostavljeni pritiskom sodobnega okolja. Spremembe v rabi prostora, intenzivno kmetijstvo, pogoste in prezgodnje košnje, onesnaževanje ter podnebne spremembe postopoma zmanjšujejo razpoložljive vire hrane in primeren življenjski prostor. Posledice teh procesov niso vidne le v zmanjšanju števila oprasevalcev, temveč tudi v osiromašeni krajini in manjši odpornosti narave. Prav zato je pomembno, da se kot družba in kot posamezniki zavedamo svoje vloge ter s premišljenimi dejanji prispevamo k ohranjanju naravnega ravnovesja.

Medovite rastline – temelj zdravega okolja

Medovite rastline predstavljajo osnovni vir nektarja, mane in cvetnega prahu, ki jih oprasevalci potrebujejo za preživetje od zgodnje pomladi do pozne jeseni. Raznolika in časovno razporejena cvetoča vegetacija jim omogoča nemoteno prehranjevanje ter uspešen

razvoj skozi vse leto, hkrati pa bogati podobo krajine in izboljšuje kakovost bivanja.

Pomembno vlogo pri tem igrajo cvetoči travniki, sadovnjaki, vrtovi, mejice in njive, pa tudi manjše zelene površine v urbanem okolju, kot so obcestne zelenice, balkoni, terase in javni parki. Vsak prostor, kjer zacveti medovita rastlina, postane dragocena postojanka za oprasevalce.

Premišljeno ravnanje – majhni koraki z velikim učinkom

Poleg sajenja je za ohranjanje oprasevalcev ključno tudi odgovorno ravnanje pri vzdrževanju zelenih površin in varstvu rastlin. Z zamikom prve košnje do konca cvetenja omogočimo rastlinam, da se razmnožijo, oprasevalcem pa, da si naberejo dovolj hrane. Prav tako je pomembna premišljena uporaba fitofarmaceutskih sredstev – izbira oprasevalcem prijaznejših pripravkov ter izogibanje

škropljenju v času cvetenja. Gre za preproste ukrepe, ki pa imajo dolgoročno izjemno pozitiven vpliv.

Vsak posameznik lahko prispeva k cvetoči prihodnosti

Za podporo oprasevalcem niso potrebne velike površine ali obsežni posegi. Možnosti so številne in dostopne prav vsakomur:

- na balkonih in terasah z zasaditvijo dišavnih in cvetočih rastlin,
- na vrtovih z izbiro medovitih trajnic, grmovnic in dreves,
- na njivah in večjih površinah s setvijo rastlin, kot so ajda, facelija, detelja, sončnice ali mak,
- v urbanih okoljih z zelenimi strehami na javnih objektih.

Vsaka zasaditev, ne glede na obseg, pomeni prispevek k bolj zdravemu, odpornejšemu in prijaznejšemu okolju. Vsaka cvetlica šteje!

Povabilo k skupnemu dejanju

Pri Čebelarški zvezi Slovenije **že peto leto** zapored s projektom »**Dan sajenja medovitih rastlin**« povežujemo ljudi k skupnemu poslanstvu – ohranjati oprasevalce in soustvarjati cvetočo prihodnost. Zato vas vabimo, da se nam v **soboto, 21. marca 2026**, pridružite tudi vi ter po svojih zmožnostih posadite medovito rastlino – cvetlico, grm ali medovito drevo.

Vsaka posajena rastlina je naložba v prihodnost, v biotsko raznovrstnost in kakovostno življenje vseh generacij. S skupnimi dejanji ustvarjamo prostor, kjer narava znova zacveti in kjer oprasevalci najdejo varno zavetje.

Tomaž Samec, Svetovalec za varno hrano pri JSSČ

OBISK UČENCEV POŠ VRTOJBE V DOMU UPOKOJENCEV VRTOJBA

Učenci Podružnične osnovne šole Vrtojba so 20. decembra 2025 obiskali starostnike v Domu upokojencev Vrtojba. S svojim obiskom so jim polepšali decembrske dni ter jim pričarali pravo praznično vzdušje.

Pripravili so pester kulturni program, v katerem so sodelovali pevski zbor in učenci z recitacijami ter plesno točko. Nastopi so bili sprejeti z velikim navdušenjem, nasmehi in topli aplavzi stanovalcev doma pa so bili najlepša zahvala mladim nastopajočim.

Obisk je bil prijetna izkušnja tako za učence kot za stanovalce doma, saj je znova dokazal, da lahko že majhna pozornost nekomu polepša dan.

Suzana Koncut

Ob koncu obiska so učenci vsakemu stanovalcu podarili voščilnico z lepimi željami, ki so jih izdelali sami. S tem so pokazali spoštovanje, srčnost in medgeneracijsko povezanost.

KULTURNI TEDEN

V začetku februarja smo se vse skupine vrtca Mavrica družile ob praznovanju in obeleženju kulture in kulturnega praznika.

Vsi skupaj smo spoznali našega največjega pesnika Franceta Prešerna, spoznali nekaj njegovih pesmi in se seveda naučili himno, pozabili pa nismo na kulturno obnašanje in pomen druženja.

Poleg tega smo po skupinah še vsak po svoje spoznali in obeležili naše simbole državnosti, spoznavali našo državo in si ogledali video posnetek o najpomembnejših znamenitostih naše male Slovenije.

Naj živijo kultura, kulturno obnašanje in druženje!

Barbara Žorž

MALI RAZISKOVALCI VESOLJA V VRTCU

V vrtčevski skupini Lonček na pike Vrtca Šempeter smo se v zadnjih mesec podali na pravo **vesoljsko pustolovščino**. Pobuda je prišla – kot pogosto – kar od otrok samih. Med listanjem slikanic o zvezdah, raketah in planetih so začela deževati vprašanja: »Kako nastane zvezda? Kje se skriva Sonce? Ali ima komet res rep?« In tako se je začelo naše raziskovanje **vesolja**.

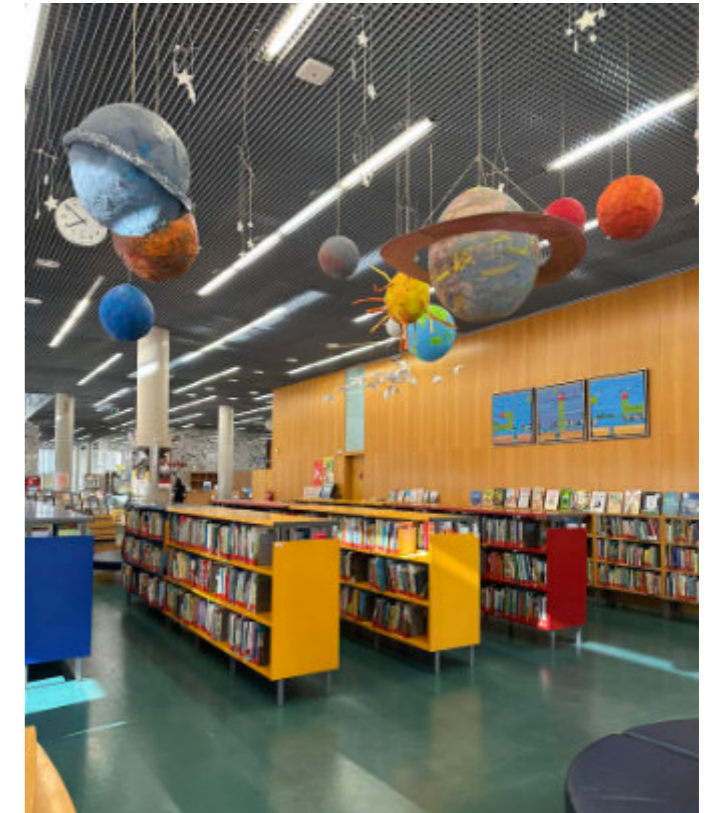
Najprej smo s pomočjo slikanic in pogovorov spoznavali, kaj vse se tam zgoraj skriva. Ugotovili smo, da vesolje ni le črno in tiho, ampak polno **planetov, zvezd, kometov, meteoritov in galaksij**. Da bi si ga še bolj predstavljali, smo zavihali rokave in iz **kaširanih balonov ustvarili svoje planete** – vsak s svojo barvo, vzorcem in značajem. Ob tem smo spoznavali **mešanje barv** in odkrivali, kako iz osnovnih barv nastajajo nove.

Spoznali smo tudi **osnovne matematične pojme**: kateri planet je večji, kateri manjši, kdo je najbližje Soncu in kdo najdlje. Pogovor o vsakem planetu je prinesel nova spoznanja, domišljijo pa so še bolj spodbudila **ozvezdja**. Po ogledu slik in zgodb o Orionu in Velikem vozu smo ustvarili **svoja lastna ozvezdja**, v katerih žarijo otroške zvezde – vsaka s svojo zgodbo.

»Ozvezdje pod Lončkom na pike v galaksiji vrtca Sonček« smo okrasili še z **zvezdami iz slanega testa** in prisluhnili pesmi **Anje Štefan Kravica mi je ušla**, ki je v našo skupino prinesla igrivost in smeh.

Vrhunec projekta je bila **priprava gledališke igre** za starše po priredbi zgodbe Kometek Raketek in sončeva darila. Otroci so z navdušenjem sodelovali pri izdelavi scenografije, rekvizitov in vlog – prava ekipa malih igralcev in raziskovalcev!

Zaključek našega vesoljskega potovanja je bilo **novoletno srečanje v vrtcu**, kjer so otroci zaigrali svojo igro in staršem predstavili vse, kar so se naučili in ustvarili.

Naše raziskovanje se je sicer zaključilo s srečanjem za starše v novogoriški knjižnici Franceta Bevka. Staršem smo zaigrali igrico in jih povabili v ta magični prostor knjižnice, kjer najdemo ogromno knjig, tudi o vesolju. Razstava pa bo na ogled še cel mesec februar.

Vendar radovednost predšolskih otrok še naprej sije kot prava **zvezda na našem nebu**. In kdo ve – morda med njimi raste kakšen bodoči astronom, izumitelj ali umetnik, ki bo nekoč res poletel med zvezde.

Nika Colja

NA BIOTEHNIŠKI ŠOLI DEJAVNI TUDI V ZIMSKIH MESECIH

Izobraževalni programi Biotehniške šole Šempeter pri Gorici so neločljivo povezani z delom v naravi. Čeprav je pozimi življenje na kmetijskih površinah nekoliko potihnilo, so naši dijaki ostali dejavni.

Decembra so dobili nov traktor, s katerim bodo opravljali praktični del izpita za pridobitev vozniškega dovoljenja kategorije F.

Naši dijaki imajo tudi talent za umetniško izražanje, ki so ga pokazali na šolskih proslavah ob dnevu samostojnosti in enotnosti ter slovenskem kulturnem prazniku.

Na zimskem športnem dnevu so lahko poljubno izbrali, v katerem športu se bodo preizkusili: vijugali so po belih strminah smučišča Zoncolan, drsali v Zalogu, plavali v Bohinjski Bistrici, kegljali in se rekreirali v fitnesu v Novi Gorici ter plezali v Šempetru.

Pred zimskimi počitnicami, 13. in 14. februarja, smo odprli vrata osnovnošolcem in jim v sklopu informativnih dni predstavili osem izobraževalnih smeri. Razkazali smo jim specializirane učilnice, v katerih je tudi sicer pestro: dijaki programa gastronomske in hotelske storitve so pripravili slovenske narodne jedi, slaščičarji pa so spekli ter okrasili svoje prve torte.

Miha Hlede

NORČAVI PUST

Letos nas je pust obiskal med zimskimi počitnicam, zato smo se v vrtcu Šempeter odločili, da bomo norčavi že v petek in tako začnemo zimo preganjati malo prej!

Tako smo se v petek zbrale same maškare od princes, klovnov, čebelic do policistov, gasilcev, dinozavrov in še veliko takih in drugačnih mask.

Pustovati smo pričeli že v vrtcu ob rajanju in predstavitvi mask, ob 10.00 pa smo se skupaj odpravili po Šempetru ter s hrupom, glasbo in plesom preganjali zimo. In zagotovo nam je to uspelo, saj je bil dan prekrasno topel in sončen! Da bi bila norčava mera polna, smo se v soboto, 21. februarja 2026, udeležili še pustne povorke po Šempetru, kjer smo se predstavili s skupinsko masko cekinov in vreč denarja. Super je bilo, zbralo se nas je veliko in preživeli smo krasno pustno soboto ter zimo dokončno pregnali!

Živel pust!

Barbara Žorž

OBELEŽILI SMO SLOVENSKI KULTURNI PRAZNIK

Na naši podružnični šoli v Vrtojbi smo v začetku februarja slovesno obeležili slovenski kulturni praznik, posvečen spominu na največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna. Dan smo začeli s krajšim kulturnim programom. Šolo smo okrasili z njegovimi portreti, kar je ustvarilo praznično in ponosno vzdušje.

V šolski knjižnici smo pripravili lepo razstavo knjig z deli Franceta Prešerna in knjigami o njem. Pogovarjali smo se o njegovem življenju, otroštvu, ustvarjanju in pomenu za slovenski jezik ter kulturo. Učenci so pripravili tudi plakat z najpomembnejšimi podatki in ilustracijami, ki smo ga razstavili na hodniku.

Za konec smo svoje znanje utrdili še z didaktično igro, v kateri smo ponovili vse, kar smo se o pesniku naučili. Na zabaven in poučen način smo tako obeležili kulturni praznik ter se poklonili spominu na pesnika, ki je s svojim delom zaznamoval slovensko zgodovino in identiteto.

Naj bo ta praznik tudi v prihodnje priložnost, da z ljubeznijo beremo, poslušamo in ohranjamo slovensko besedo.

Lara Tavčar

OBISK MUZEJA LANGOBARDOV V ROMANSU

Učenci 4. in 5. razreda Podružnične osnovne šole Vrtojba v letošnjem šolskem letu sodelujejo v čezmejnem projektu Občine Šempeter - Vrtojba *Pogled zgodovine ob meji*. Projekt je namenjen spoznavanju skupne zgodovine obmejnega prostora ter kulturne dediščine.

V okviru projekta so učenci sodelovali na likovnih delavnicah ter se udeležili otvoritve Stražarskega stolpa v Vrtojbi. Posebno doživetje je bila tudi ekskurzija 16. decembra 2025, ko so si ogledali Muzej Langobardov v Romansu. V sklopu tega projekta je bila v Romansu urejena tudi muzejska zbirka.

Ob obisku muzeja so si učenci najprej ogledali film o naselitvi Langobardov na tem območju, nato pa še muzejsko razstavo, ki jim je na zanimiv način približala življenje in zgodovino tega ljudstva.

Projekt je učencem omogočil bogato učno izkušnjo ter poglobil njihovo razumevanje zgodovine in pomena kulturne dediščine ob meji.

Suzana Koncut

ORIENTACIJSKI POHOD NA MARK

Konec februarja smo imeli krasno vreme, zato smo toplo sonce izkoristili za daljši pohod. Oranžni slončki smo se že ob 8.30 odpravili iz vrtca, potem pa sledili navodilom in zemljevidu. Otroci so dobro prepoznavali namige, a ker smo tokrat zavili med vinograde in oljčne nasade, pa hodili skozi gozd, vse do vrha niso vedeli, kam nas vodi pot. Po zaključnem šprintu pa so na vrhu vsi zavpili: »Juhuhuhu, na Marku smo!«

Tam so sledili sadna malica in nekaj slajših mangovih prigrizkov, ki nam jih je prinesel naš slonček, ki je dopustoval na Tajskem. Zapeli smo še našo himno, da se je slišalo vse naokoli, kdo je osvojil Markov hrib. Nato smo pogledali na zemljevid in ugotovili, da nas tokrat pot vodi po cesti v dolino. Po navodilih smo prišli v vrtec ravno v času kosila, tako da smo se po naporni hoji počeno okrepčali in na koncu sladko zaspali.

Veliko takšnih in drugačnih podvigov vam želimo!

Barbara Žorž

PRAZNIČNI DECEMBER V PRVIH RAZREDIH OŠ ŠEMPETER

Prvi razredi OŠ Šempeter so tudi letos vstopili v december s pestro paleto prazničnih dogodkov, ustvarjalnosti in doživetij.

Že na začetku decembra smo razrede praznično okrasili. Otroci so pridno ustvarjali božične okraske, s katerimi smo nato okrasili razredno smrečico, izpod njihovih rok pa so nastale tudi lične voščilnice, namenjene družini.

Obeleževali smo tudi **60. rojstni dan naše šole Ivana Roba**, zato smo decembrski program obogatili s prav posebnimi dejavnostmi. Mamica Filipa, enega izmed prvošolcev, je pripravila plesno delavnico in otroke naučila koreografijo, s katero smo popestrili različne šolske prireditve. Veselje do gibanja smo dopolnili z obiskom glasbenika Davida Mozetiča, ki nas je popeljal v zanimiv svet pihal. Učenci so se preizkusili v pihanju v glasbila — za marsikaterega prvošolca je bil to pravi izziv in zabavna izkušnja.

V mesecu decembru smo začeli tudi s projektom Naša mala knjižnica, v sklopu katerega smo si izmenjali knjižnega junaka z drugo šolo. V domove otrok bo prišel veвериček Kiki, ki je prispel iz OŠ Most na Soči in OŠ Leona Štuklja. Z vsakim prvošolcem bo preživel nekaj dni pri njemu doma. Dogajanje bodo starši skupaj z otrokom zabeležili v zvezek.

Praznični mesec smo zaključili z obiskom **Dedka Mraza**, ki je otroke obdaril in poskrbel za nasmeha ter še zadnjič pričaral decembrsko čarobnost.

Sara Ambrožič, Karmen Grosar, Matejka Harej, Urška Gregorčič

POČITNIŠKO VARSTVO OTROK 2026

v organizaciji zavoda
KŠTM Šempeter-Vrtojba

1 - 5 tednov
od 29. 6. 2026 do 31. 7. 2026.

Več informacij na
www.kstm-sempeter-vrtojba.si

DOGODKI V KRAJEVNI KNJIŽNICI ŠEMPETER

Zakorakali smo v Kosovelovo leto. Pesniku Krasa smo se poklonili na letošnjem branju poezije v počastitev slovenskega kulturnega praznika. Podarjam vam pesem Srečka Kosovela Lepo je biti mlad, ki je zelo optimistična, zazrta v prihodnost, v premagovanje različnih preprek.

Lepo je biti mlad in močan,
in v duši in srcu vse polno zmot,
kajti le skozi nje krčič pot
do uresničenja svojih sanj.

Imeti cilj, ki veruješ vanj.
Čez cesto gre reka, vzameš brod.
Pred tabo je morje, razpneš perot,
in preletiš ves ocean.

29. januarja 2026 je Krajevna knjižnica Šempeter zažarela v zimskem pravljicnem vzdušju. Pesnica, prevajalka in urednica Miljana Cunta je otrokom predstavila svojo pesniško pripoved – slikanico *Snežinkanje*, ki jo je ilustrirala Lili Saje Wang in izdala Založba Pivec. Otroci so opazovali ilustracije in se spraševali: Kaj vse se lahko zgodi, ko na igrišče sredi mesta pade prva snežinka? Po poslušanju zanimive pripovedi so si izdelali snežinko. Na pravljicnih uricah otroke v čudoviti svet domišljije popelje pravljničarka Neda Mikuž, članica DU Šempeter pri Gorici. Pravljicne urice pripravljamo v sodelovanju z MDPM za Goriško.

Na ustvarjalnih delavnicah otroci mesečno izdelujejo umetnine, povezane z letnimi časi in prazniki, pod vodstvom vzgojiteljice predšolskih otrok Barbare Žorž. Delavnice organiziramo v sodelovanju z MDPM za Goriško. Radovedne drugošolce v letošnjem šolskem letu poučuje italijanščino učiteljica Haideja Černe.

Bralci na placu smo bralna skupina, ki združuje ljubitelje knjig v Krajevni knjižnici Šempeter. Pogovarjamo se o prebranih knjigah in o temah, ki jih knjige odpirajo. Srečanja potekajo enkrat na mesec že četrto leto. Letošnje leto smo pričeli s prebiranjem del tržaških avtorjev: *Nočem več biti nevidna* Mojce Petaros in *Zlato zrno* Marija Čuka.

Alenka Purkart

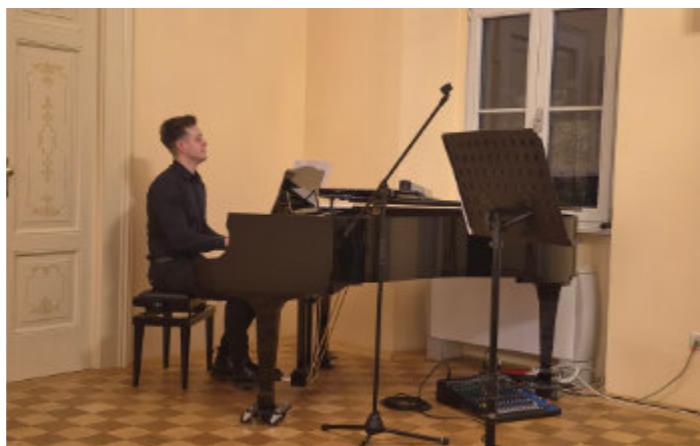
MIKLAVŽEV KONCERT

V decembru smo v Kulturno umetniškem društvu Šempeter organizirali že tradicionalen Miklavžev koncert. V začetku decembra 2026 so bile naše gostje pevke **Vokalne skupine Primorsko iz Mačkolj pri Trstu** pod vodstvom **Aleksandre Pertot** in **Mija Istenič** (vokal), ki jo je na klavirju spremljal **Miha Spačal**. Vokalna skupina Primorsko prepeva od leta 2013. Mlade pevke rade bogatijo pevsko znanje in si zastavljajo nove cilje, nastopajo po domači in širši okolici. Pod vodstvom dirigentke Aleksandre Pertot, ki vokalno skupino vodi od ustanovitve, rade poustvarjajo različne glasbene stile in v svoj repertoar zajemajo več zvrsti, od slovenskih in tujih ljudskih do avtorskih, partizanskih in sakralnih pesmi.

Oktobra je vokalna skupina Primorsko nastopila na regijskem tekmovanju Coro vivo v Čedadu in za izvedbo monografskega projekta, ki temelji na zborovskih delih Pavleta Merkuja, prejela prvo nagrado. S petjem je Miklavžev koncert popestrila še mlada solistka, domačinka iz Šempetra, Mija Istenič, ki se s petjem ukvarja že od otroštva. Večkrat je nastopila kot solistka z Goriškim pihalnim orkestrom in Big Bandom Nova. Izkušnje si nabira na raznih solističnih nastopih (npr. nastop v s Kvartopirci itd.). Več nastopov ji je nudila tudi Gimnazija Nova Gorica.

Z Miklavževim koncertom smo pričeli čudovit, prazničen decembrski čas. V društvu smo veseli, da so se našemu vabilu tokrat odzvale pevke iz društva, ki deluje v Italiji. Na ta način gradimo še kako potrebne čezmejne mostove.

Jerica Turk, Kulturno umetniško društvo Šempeter

MED NEBOM IN ZEMLJO

Še vedno odmevajo vtisi po premieri predstave Med nebom in zemljo, ki se je odvijala 22. februarja 2026 v Kulturnem domu v Gorici.

Plesno-glasbena predstava o velikih osebnostih naše pokrajine; kaj imajo skupnega Julius Kugy, Edvard Rusjan in Aleksandrinke?

Vsi trije imajo skupno Goriško/Primorsko, povezuje jih tudi prehajanje meja – geografskih, kulturnih in osebnih. Imajo pogum iti dalje. Ravno tukaj smo šli tudi sami dalje. Poiskali smo nove prijatelje, nova znanstva, novo sodelovanje.

Dogodek dveh mest, dveh držav, dveh folklornih skupin – Folklorno društvo Gartrož in Folklorna skupina Santa Gorizia sta k sodelovanju povabili Mešani pevski zbor Vrtojba, Godalni kvartet Gartrož in uporabnike VDC in skupaj ustvarili plesno-glasbeno predstavo.

Odrsko delo Med nebom in zemljo se dotika dveh velikih mož našega okolja – Juliusa Kugyja ter Edvarda Rusjana. Oba sta imela rada višave. Vsak s svoje perspektive. Edvard Rusjan je pionir slovenskega letalstva, sanjač neba. Julius Kugy je pesnik gora, humanist, raziskovalec, botanik, sanjač. Medtem ko sta oba moška sanjala o višavah, so one, vedno imenovane kot skupina – Aleksandrinke, stopile na pot trpljenja, izgube in tišine daleč v Egipt, Aleksandrijo.

Vsi so gledali svet, vsi so videli svet. Moška lika pogumno, z višine, Aleksandrinke potrpežljivo, z daljine. Njihova leta so bile ladje, njihove gore – tujina.

Nadežda Petarin

ANDREJA SVETLIČ: »KO ZAPREM ZADNJO STRAN, SI ŽELIM LE TEGA, DA NEKAJ IZ NJE OSTANE Z VAMI ŠE POTEM, KO KNJIGO ODLOŽITE.«

Izhetsy – roman mlade Vrtojbenske pisateljice

»Pisanje me spremlja že od nekdaj, še preden sem znala poimenovati to potrebo. Kot otrok sem ogromno brala in si hkrati izmišljala svoje svetove – like, pogovore, drobne zaplete, ki so živeli predvsem v moji domišljiji. Knjige so bile prostor varnosti in radovednosti, domišljija pa nekaj samoumevnega, skoraj nujnega. Pri devetnajstih letih sem zapisala svojo prvo malo daljšo zgodbo. Takrat še nisem razmišljala o objavi; šlo je bolj za potrebo, da misli dobijo obliko. Zgodba je ostala doma, natisnjena in shranjena – kot spomin, kot dokaz nekega notranjega zagona, ki še ni bil pripravljen stopiti pred druge. A prav ta tiha vztrajnost pisanja, četudi brez občinstva, je počasi vodila do romana, ki je danes pred bralci.

Ko v roke vzamem svojo prvo knjigo, imam še vedno občutek rahlega začudenja. Ne zato, ker ne bi verjela v zgodbo, temveč zato, ker je dolgo časa obstajala zgolj kot misel, kot zapiski na robovih zvezkov in kot vprašanja, ki so se mi vračala znova in znova. Zdaj je pred mano roman, ki je našel svojo obliko in pogum, da stopi med bralce. Z njim stopam tudi sama – prvič javno – v vlogo pisatelja. Roman se ukvarja z ljubeznijo v zahtevnih razmerah, tam, kjer čustva niso varna, kjer okoliščine niso naklonjene in kjer razum pogosto trči ob srce. V ospredju so liki, ujeti v znanstveno okolje, v svet poskusov, raziskav in racionalnih razlag, a hkrati neizogibno

zaznamovani s svojimi notranjimi dvomi, strahovi in hrepenenji. Znanost v romanu ni hladno ozadje, temveč prostor napetosti – kraj, kjer se poskuša meriti nekaj, kar se izmika merilom: človeška bližina. Poseben poudarek sem namenila psihološkemu vidiku likov. Zanima me, kako se posameznik odziva, ko se znajde med odgovornostjo in željo, med etiko in čustvom, med tem, kar bi moral storiti, in tem, kar si želi. Likov nisem želela soditi, temveč jih razumeti. Njihove odločitve niso vedno pravilne, so pa človeške. Prav v tem prostoru nepopolnosti se rojeva zgodba, ki ni povsem mračna, temveč iskrena – z napetostjo, toplino in občasnim humorjem, ki pride tiho, skoraj mimogrede. To je roman o bližini, ki nastaja v nepričakovanih okoliščinah, in o ljubezni, ki ni idealizirana, temveč preizkušena. Kot avtorica ne ponujam dokončnih odgovorov, temveč povabilo k razmisleku: koliko nadzora imamo nad lastnimi čustvi in koliko si ga zgolj želimo? Upam, da bo knjiga bralcu ponudila izkušnjo, ki ostane – ne kot breme, temveč kot misel, ki se še nekaj časa zadržuje pod površjem.«

Kako se je rodila ideja za to knjigo?

Ideja je nastajala postopoma. Izhajala je iz osebnega opažanja in vprašanj, ki so se mi pojavljala skozi čas. Sprva je šlo le za misli, ki so se sčasoma povezale v širšo zgodbo, dokler nisem začutila, da imajo dovolj teže za knjigo.

Kateri trenutek v procesu pisanja vam je bil najtežji – in zakaj?

Najzahtevnejši del je bil srednji del procesa, ko začetno navdušenje popusti, zgodba pa še ni povsem izoblikovana. Takrat je bilo najtežje vztrajati in ohraniti zaupanje v projekt, a prav ta faza je bila tudi najbolj oblikovalna.

Kaj je bilo prvo: zgodba, liki ali sporočilo?

Najprej so bili liki in zgodba. Iz tega se je nato razvilo tudi sporočilo. In v *Izhetsy* ne boste našli le enega sporočila.

Kako dolgo je knjiga nastajala od prve ideje do izdaje?

Od prvih zametkov do končne izdaje je minilo dobro leto in pol. Proces ni bil linearen – vključeval je obdobja intenzivnega pisanja, premore, popravke in ponovna razmišljanja, ki so knjigo postopoma izoblikovala v končno obliko.

Katere teme so vam bile pri pisanju najpomembnejše?

Pri pisanju so mi bile najpomembnejše psihološke teme likov – njihova notranja dinamika, motivi in čustveni odzivi. Osredotočila sem se na to, kako pretekle izkušnje, travme, želje in strahovi oblikujejo njihove odločitve ter odnose z drugimi. Pomembno mi je bilo prikazati notranje konflikte, razkorak med tem, kar liki kažejo navzven, in tem, kar se dogaja v njih, ter proces njihovega psihološkega razvoja skozi zgodbo. Liki niso črno-beli; zanimali so me njihova protislovnost, ranljivost in način, kako se soočajo (ali ne soočajo) s samimi seboj.

Se v knjigi odražajo tudi vaša osebna doživetja?

Ja in ne. Konkretnih izkušenj, ki jih doživljajo liki v knjigi, sama nisem imela, zato zgodba ni avtobiografska. So pa mi zelo blizu njihovi notranji svetovi – občutki negotovosti, dileme, strahovi in vprašanja, s katerimi se soočajo. Ti so izšli iz mojega lastnega razmišljanja, opazovanja ljudi in izkušenj, ki jih prinese življenje, zato sem se z liki lahko čustveno zelo močno povezala.

Je kakšen lik še posebej blizu vam – ali vam je bil najtežji za pisanje?

Ja, vsi trije glavni liki so mi blizu. Vendar najbližje mi je Svetlana. Vanjo sem na nek način projicirala svoje lastne strahove, dileme in nezaupanje vase. Prek nje sem lahko raziskovala notranje dvome, vprašanja o lastni vrednosti in iskanje poguma, ki jih sama dobro poznam. Svetlana mi zato ni blizu le kot literarni lik, temveč tudi kot ogledalo notranjih procesov, s katerimi se sooča marsikdo.

Kaj bi si želeli, da bralci odnesejo s seboj po zadnji strani?

Da bi bralci po zadnji strani, kljub vsem strahovom in dvomom, uzrli sebe takšne, kot v resnici so – čudoviti. Da bi začutili, da jim ni treba biti brezhibni, da bi bili vredni. Da je njihova nepopolnost pravzaprav prostor, kjer se skriva njihova popolnost.

Kakšen je vaš pisateljski ritual? Pišete zjutraj, ponoči, v tišini?

Moj pisateljski ritual ni vezan na točno določen del dneva, bolj na ritem. Največkrat pišem zjutraj ali zvečer, ko je svet nekoliko tišji in misli lažje stečejo. Idealna bi bila popolna tišina, a z dvema otrokoma je to skoraj nemogoče, zato me skozi celoten proces pisanja spremljajo slušalke in glasba. Ta mi ustvari nekakšen zaščitni mehurček, prostor za zbranost in misel, tudi takrat, ko okoli mene ni popolnega miru. Ritual zame niso idealni pogoji, ampak vztrajanje pri pisanju, kljub vsakdanjemu kaosu.

Kako se spopadate s pisateljsko blokado?

Ko me ujame pisateljska blokada, enostavno ne pišem. Poskušala sem pod prisilo, a ne gre. Blokada mine in takrat se pisanje nadaljuje naravno.

Kako doživljate prve odzive bralcev?

Prve odzive bralcev dojemam zelo intenzivno. Vesela sem povratnih informacij. In to me spomni, da zgodba in liki ne živijo več le v moji glavi, ampak dobivajo življenje skozi bralce.

Vas je kakšen odziv posebej presenetil?

Iskreno, ja. Presenetil me je odziv osebe, od katere nisem pričakovala, da bo prebrala roman. Njena navdušenost in pozitivna kritika sta bili zelo dobrodošli in me res razveselili.

Komu bi to knjigo še posebej priporočili?

Knjiga je odlična izbira za bralce, ki uživajo v več različnih žanrih. Posebej jo priporočam tistim, ki imajo radi romanco, napeto dogajanje in globok psihološki vpogled v like. Bralce bo pritegnila kombinacija čustvenih trenutkov, skrivnosti in subtilnih preobratov, ki držijo pozornost do zadnje strani.

Ker gre za trilogijo, bodo bralci gotovo nestrpno čakali nadaljevanje. Ali že nastaja drugi del in kdaj bi lahko ugledal luč sveta?

Da, drugi del je že v fazi pisanja in delo lepo napreduje. Točnega datuma izida sicer še ne morem napovedati, a če bo šlo vse po načrtih, bi lahko nadaljevanje ugledalo luč sveta enkrat poleti.

In še eno vprašanje, bolj iz radovednosti. Kaj pomeni naslov knjige – Izhetsy?

Naslov knjige, *Izhetsy*, pomeni »lažnivci« v ruščini. To vprašanje mi je bilo že večkrat postavljeno – pošteno! Zgodba se dogaja v Rusiji, zato je naslov prav v tem jeziku. Zakaj sem izbrala ta naslov, pa boste najbolje razumeli med branjem knjige, ko se skrivnosti in odnosi med liki razkrijejo.

Uredništvo

LJUBEZEN

Ljubezen nekoč in danes. Jo je danes več? Je včasih živela samo v romanih in filmih? Smo danes bolj ljubeči? So bili včasih ljudje skupaj samo zaradi ekonomskih razlogov? So si znali včasih povedati, napisati, izraziti, da se imajo radi? Znamo to danes? Kaj pa ljubezen v pismih – lahko obstane?

Ljubezen v pismih

V knjigi je objavljeno dopisovanje med Felicito Koglot in Francem Pericem.

Pisma so potovala v letih od 1921 do 1932 med Aleksandrijo in Biljami.

Felicita Koglot, klicali so jo Felička, se je rodila 27. februarja 1899 v Biljah. Zaročena je bila s Francem Pericem, rojenim 4. oktobra 1899, ki je izhajal iz velike družine iz Bilj.

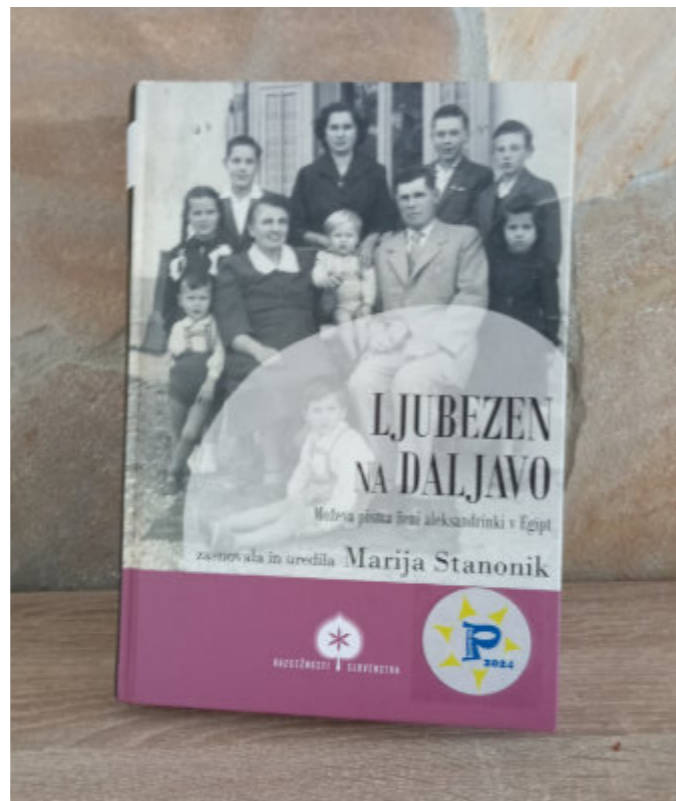
Felicita se je leta 1921 prvič odločila za odhod v Egipt, da bi si na tak način prislužila nekaj denarja za poroko.

Leta 1924 se je vrnila domov in se poročila z zaročencem Francem, leto zatem pa sta dobila hčerko Danilo. Mlada družina je živela skupaj s Frančevimi starši ter njegovimi mlajšimi brati in sestrami. Ker je bilo preživljanje tako velike družine težko, je Felička decembra leta 1927 ponovno odšla v Egipt. Zaposlila se je pri judovski družini in tudi tukaj opravljala delo varuške.

Med Felicitim drugim odhodom je tudi Franc občasno odhajal delat v Švico. V času, ko sta bila oba starša odsotna, je bila Danila v varstvu starih staršev.

Pisma izražajo ljubezen in hrepenenje dveh preprostih ljudi, njuno vero, dvome in skrbi, opravljanje in govorice, družinske odnose, vsakdanja drobna veselja in takratne razmere. V njih se odstirajo še druge ljubezni in razočaranja. Napisana so pretanjeno. Občudovala sem, kako sta s toplino izražala svoja čustva, kako se je Franc ukvarjal s hčerko Danilo in skrbel, da se je na daljavo tkal odnos med hčerko Danilo in mamo Feličko. Felička je veliko spraševala o hčerki in Franc ji je vse opisoval. V pogovore z malo hčerko Danilo je velikokrat vpletal mamo Feličko. Tako so se ohranjali stiki na daljavo.

Pisma se začinjajo z Draga mi Felička, Predraga mi Felička, Preljuba mi Felička, Nad vse mi ljubljena in njena z Nad vse mi ljubljeni, Ljubljeni, Dragi mi Franc, Dragi mi nepozabljeni. In končujejo s Sedaj te pa srčno pozdravim in v duhu goreče poljubim, V resnici pa poljubljam tla, kjer so nekdanje stopale tvoje nežne nožice, Tvoj Franc, Z Bogom, Ostani mi čista bela vijolica, Ostajam tvoj vedno zvesti Francik, Vesel sem, a srečen ne bom, dokler ne bom tebe videl, Te pozdravlja in poljublja vedno tvoj zvesti Francili. In ona: Mnogo pozdravčkov in gorečih poljubov od zveste ti Feličke Koglot, Z mnogo obvojnimi pozdravi in poljubi ostajam ljubeča te Srečka Koglot.

Na družinskem drevesu Felicite Koglot in Franca Pirca rastejo med drugimi igralca in režiserka Neda Rusjan Bric, evropski poslanec Matjaž Nemeč in priznana pianistka Ingrid Silič.

Potopite se v branje in spoznajte, kako ljubeči, topli in čuteči so bili lahko naši predniki. Boste rekli, da ena lastovka ne naredi pomladi. Res je. Vendar obstajajo še take lastovke. Danes predstavljam še dve. Skupaj so tri. To pa je množina.

Ljubezen na daljavo

V knjigi je v ospredju zakonski par z eno leto staro hčerko, **Ivan in Angela Vetrh**, iz Batuj v Vipavski dolini. Žena je šla v Egipt, da bi kot Aleksandrinka rešila domačijo, ki ji grozi prodaja na dražbi. Čas dogajanja je med letoma 1931 in 1935. Beremo pisma osamljenega moža in očeta Ivana, ki je z majhno hčerko ostal sam na domačiji, ki pa so jo kljub njegovim skrajnim prizadevanjem prodali na dražbi. Štiri leta vsaj enkrat na teden piše ženi, ki si jo tako želita njegova duša in telo. Pisma so polna opisov težkega življenja, ljubezni do žene daleč v tujini in izredno zahtevnega in težkega spopadanja za preživetje z majhno hčerko. Polna so poetičnosti, vere in zaupanja v Boga. Pisma preprostega človeka, brez posebne izobrazbe. V branje nas popelje vnuk Ivan Bresciani, ki se nonata še spominja, na kratko opiše njegovo družino, ko se mu je žena končno le vrnila iz Egipta, in njegovo smrt. Svoje spomine predstavi tudi vnuka Francesco Bertolini in David Bresciani. Sledijo znanstveni članki, ki osvetlijo takratni čas.

Tudi v teh pismih najdemo ljubkovalno nastavljanje žene: Moj najlepši klas, Moja Mainica, O, draga moja, O, zlata moja, Draga moja Aigela. Pisma pa zaključijo: Te objamem in poljubim tebi vedno zvest Ivan Vetrh, Te lepo pozdravim in v duhu poljubim, vedno tvoj zvesti Ivan.

Ljuba Moja Mici

V tej knjigi pa beremo pisma, ki jih je pisal Joža Osterman svojemu dekletu Mici med drugo svetovno vojno. V svet pa jih je poslal vnuk Dejan Osterman.

Resnična zgodba: Pr(a)va ljubezen med drugo svetovno vojno
Prva ljubezen, močna in neomajna, je na preizkušnji.

Joža so pod prisilo mobilizirali v nemško vojsko. Tisto vojsko, ki jo je najbolj sovražil, ker ga je ločila od njegove ljube Mici, družine in domovine. Edina uteha in tolažba v najtežjih letih življenja mu je bila misel, da bo nekega dne spet lahko objel svojo preljubo Mici. »Ljuba moja Mici,« je Joža začel svoja pisma, ki jih najdemo v knjigi. V njih ji je izpovedoval ljubezen, obenem pa opisoval vojaško življenje med drugo svetovno vojno. Decembra leta 1943 se je predal Rusom z mislijo, da je vse hudo za njim. Vendar se je tu za Joža šele začel drugi križev pot ... Za njim se je namreč izgubila vsaka sled. Na ruski fronti je izkušal neznošen mrz, neopisljivo lakoto, nenehen strah pred smrtjo in grozne slike umrlih kolegov na zemlji, prepomeni s krvjo. Prvo pismo po predaji je uspel napisati in odposlati Mici šele po dolgih devetnajstih mesecih. **Ali ga Mici po vsem tem času še vedno čaka? Si je morda našla drugega? Je ljubezen ugasnila?**

Ljuba Mici, ne pozabi me! Nisem še izgubljen, a če se zgodi, da padem, potolaži se. Pozdravlja te in vroče poljublja Tvoj vedno Tebi zvesti Joža!

Pokukajmo v knjigo

»Danes se poslavljamo od Marije Osterman.«

»Od moje Mici,« je z žalostjo v glasu izdihnil Jože. Njen mož, naš ata. Vse življenje sta prebila skupaj, z roko v roki, do zadnjega dne. Med njima je bila vez, ki jo danes mladi težko razumemo. Vez, ki je močnejša od vseh filmskih prikazov neskončne ljubezni. Kaj točno je našega ata in babico tako močno povezovalo, nismo vedeli.

Do tistega dne, ko smo praznili omare naše babice.

»Ata, kaj pa je tole?« sem mu previdno in počasi, da ne bi zmotil njegovih spominov, na posteljo prinesel nekakšno okrasno škatlo, kot bi bila namenjena za darilo.

»Kaj je to?« je ponovil za mano. Končno se je ozrl v naše obraze, kot bi šele tisti hip dojel, da ima okoli sebe opazovalce. Pogledal je v dlani, v katerih je močno stiskal nekaj starih pisem. Večina jih je bila opremljena z znakom Adolfa Hitlerja. Nekatera so bila olupljena s suho rožo, največkrat s štiriperesno deteljico. V njih je gledal svojo pisavo. S tem pa obudil tudi vse podrobnosti zgodbe, ki se je dogajala pred 55 leti ...

»Tole, fantje moji ...« pomahal je s pokom pisem in jih pograbil še več ter jih privzdignil iz darilne škatle. »Tole ...«, glas se mu je zlomil in ustnice so se zatresle, »... tole je vaša zgodovina. Del nje sem upal, da jo za vedno pozabim ...«

Takrat nam je ata začel pripovedovati zgodbo. Zgodba ljubezni in zgodba bolečine, zgodba vojne in zgodba lakote, zgodba vere in zgodba upanja.

Ja, to je zgodba, ki si zasluži živeti večno ...

S spoštovanjem vstopajmo v ta intimni svet pisavi, v njihovo najbolj skrito kamrico srca, ki so si jo delili z najdražjo osebo. In jo glejmo z notranjimi, duhovnimi očmi.

Marta Premrl

IZJEMNO POMEMBNA JE PRAV ZDRAVNIKOVA RAZLAGA O HPV

Razumevanje zdravja naj se ne začne šele pri diagnozi, temveč pri pogovoru veliko prej. Zdravstveni delavci imajo pri tem izjemno pomembno vlogo, saj s svojo razlago, dostopnostjo in načinom komunikacije vplivajo na to, kako posamezniki dojemamo tveganja, preventivo in lastno odgovornost do zdravja. Ena od tem, pri kateri je jasna in spoštljiva razlaga še posebej pomembna, so okužbe s humanimi papilomavirusi, bolj znanimi pod kratico HPV.

Zakaj je HPV tema, ki zadeva skoraj vsakogar

HPV so zelo pogosti virusi, s katerimi se vsaj enkrat v življenju sreča približno 80 odstotkov spolno aktivnih ljudi. Večina okužb poteka neopazno in spontano izzvenijo, pri določenem delu populacije pa virus v telesu vztraja in lahko povzroči celične spremembe, ki sčasoma vodijo v razvoj raka. Najpogosteje se HPV povezuje z rakom materničnega vratu, vendar so s HPV povezani tudi rak penisa, nožnice, zadnjika, zunanega ženskega spolovila ter rak ustnega dela žrela pri ženskah in moških.

Prvi stik z informacijami

Prvi stik z informacijami o HPV imajo otroci in starši praviloma v šestem razredu, ob sistematskem pregledu, v sklopu katerega se izvaja tudi preventivno cepljenje proti HPV okužbam. Takrat se odpre prostor za vprašanja, dvome in pogovor o preventivi. Takrat zdravniki ne nastopajo le kot strokovnjaki, temveč kot sogovorniki, ki informacije znajo podati razumljivo, mirno in brez zastraševanja.

»Zdravnikova razlaga in jasna komunikacija o HPV okužbah sta ključnega pomena pri ozaveščanju prebivalstva,« poudarja dr. Ivica Podrzavnik, dr. med., iz Zdravstvenega doma Radlje ob Dravi. »Pri tem tesno sodelujemo šolski zdravniki, ginekologi, medicinske sestre, edukatorji zdravstvene vzgoje, centri za krepitev zdravja in vsi zdravstveni delavci, ki sodelujemo v programih preventive.«

V Radljah ob Dravi že vrsto let aktivno sodelujejo na roditeljskih sestankih šestošolcev, sejnih zdravja v osnovnih in srednjih šolah ter na lokalnih dogodkih. Povsod, kjer je priložnost za pogovor, predstavljajo programe cepljenja in širše priporočila preventive, namenjena staršem, mladostnikom in celotni skupnosti.

Gradnja zaupanja in podpora skupnosti

Z leti dela se postopoma gradi tudi zaupanje. Odprta komunikacija s starši in pacienti pogosto pripelje do globljih pogovorov o zdravju, še posebej takrat, ko se v ožjem ali širšem okolju kdo sooči z diagnozo raka. Takšne izkušnje marsikoga spodbudijo k razmisleku o preventivi.

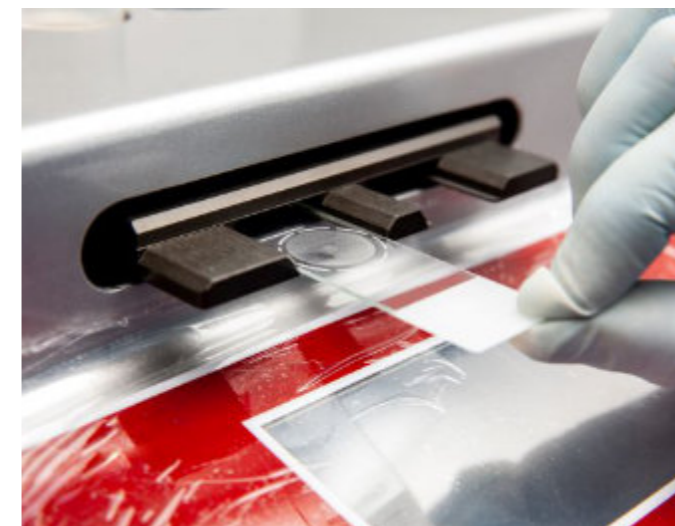
»Cepljenje proti HPV izvajamo v šestem razredu osnovne šole ob sistematskem pregledu. Ob pregledu so pogosto prisotni tudi starši in ni redko, da me mama vpraša, ali je cepljenje koristno tudi zanjo,« pripoveduje dr. Podrzavnik. »Takrat se pogovor ne dotika le raka materničnega vratu, temveč tudi drugih, s HPV povezanih rakov. Včasih se zgodi, da se na koncu za cepljenje odloči cela družina, poleg osnovnošolca še starejši sorojenci, starši in celo sorodniki. HPV namreč ne izbira.«

Cepljenje kot del širše preventive

V Sloveniji je na voljo devetvalentno cepivo proti HPV, ki varuje pred devetimi genotipi HPV, in sicer pred sedmimi najpogostejšimi nevarnejšimi genotipi HPV in pa tudi pred dvema manj nevarnima genotipoma HPV, ki povzročata okrog 90 % genitalnih bradavic. Najbolj učinkovito je, če posameznik cepivo prejme pred stikom z virusom, praviloma pred začetkom spolne aktivnosti, lahko pa tudi kasneje v življenju, preden pride do stika z možnostjo ponovne okužbe.

Cepljenje je v Sloveniji brezplačno za oba spola do dopolnjenega 26. leta. Otroci, mlajši od 15 let, prejmejo dva odmerka, tisti stari 15 let in več pa prejmejo tri omerke.

Zakaj cepljenje ni pomembno le za ženske

Pomembno je poudariti, da cepljenje proti HPV ni namenjeno le dekletom in ženskam. Prevalenca HPV okužb je pri moških visoka skozi vsa življenjska obdobja, medtem ko se pri ženskah pogosteje pojavljajo v mladosti.

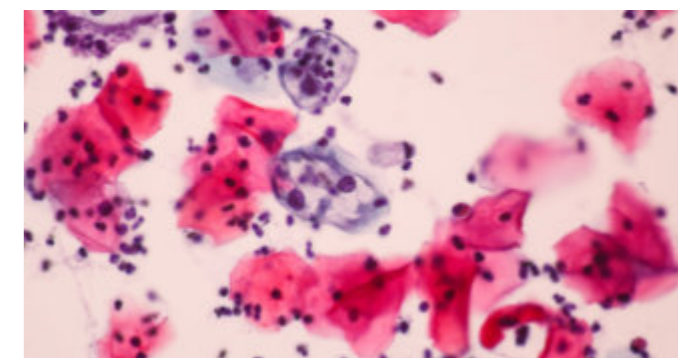
Moški po naravni okužbi ne razvijejo zadostne imunosti, zato so bolj dovzetni za ponavljajoče se okužbe z različnimi genotipi HPV. »Skrb za kolektivno imunost je pri moških še posebej pomembna, saj nimajo nobenih presejalnih programov za zgodnje odkrivanje teh rakov in so okužbi s HPV izpostavljeni vse življenje,« opozarja dr. Podrzavnik.

Zdravnikova informacija je najboljša preventiva

Cepljenje proti HPV je le eno od dvanajstih priporočil v boju proti raku. Ključna ostajata tudi zgodnje odkrivanje in preventiva, ki temeljita na predajanju informacij na jasn in razumljiv način. Aktiven zdravnikov pristop zagotavlja tudi boljše razumevanje cepljenja ter prispeva k zmanjšanju dvomov in napačnih predstav v javnosti.

Taja Gačnik

NORICE: CEPLJENI OTROCI NISO ZBOLELI

Norice oziroma vodene koze so pogosta otroška bolezen, ki jo povzroča virus *varicella zoster*. Čeprav pri mnogih otrocih potekajo blago, lahko privedejo do resnih zapletov, zato je bila **uvedba rednega cepljenja otrok proti noricam v Sloveniji** januarja 2025 pomemben mejnik pri obvladovanju bolezni. Že takrat so pediatri na stroške obveznega zdravstvenega zavarovanja lahko cepili otroke, rojene februarja 2024 in kasneje.

Danes, leto dni kasneje, je pomembno poudariti, da cepljenje ne zahteva dodatnih obiskov pri pediatru, saj poteka v okviru rutinskega programa cepljenja proti ošpicam, mumpsu in rdečkam. Prvi odmerek otrok prejme med 11 in 18 meseci starosti, drugi odmerek pa pri 3. letu. Z rednim cepljenjem se ne zaščiti le posamezni otroci, temveč se **zmanjša tudi širjenje virusa v skupnosti**, kar pomeni manj možnosti za izbruhe noric v vrtcih in šolah.

Izkušnje iz več regij: cepljeni otroci niso zboleli

Zanimivo je pogledati širši kontekst. Ob večjem izbruhu noric proti koncu lanskega leta so pediatri v nekaterih regijah opazili pomembno razliko: **otroci, ki so prejeli prvi odmerek cepiva proti noricam, niso zboleli. To je zelo jasen pokazatelj učinkovitosti cepljenja v vsakdanjem življenju.**

Zaradi zaščite, ki jo nudi cepivo, so tako cepljeni otroci lahko **nemoteno obiskovali vrtec, starši pa so se izognili dolgotrajni odsotnosti z dela**, ki jo sicer prinaša sedem do štirinajst dni trajajoča izolacija. Družine so tako lahko brez skrbi preživele mirne decembrske dni, brez odpovedanih načrtov in dodatnega stresa. Za mnoge starše je bila ta izkušnja tudi pomemben opomnik, kako močno cepljenje prispeva h kakovosti družinskega življenja.

Kako poteka bolezen in kakšni zapleti so možni?

Norice so zelo pogosta otroška bolezen, s katero se sreča veliko družin. Običajno se začnejo z drobnimi izpuščaji, ki se hitro razvijejo v **srbeče mehurčke**, napolnjene s tekočino. Ker so zelo nalezljive, se med otroki hitro širijo. Od okužbe do prvih znakov lahko mine tudi do tri tedne, otrok pa je kužen že nekaj dni pred pojavom izpuščaja in vse do takrat, ko se mehurčki

posušijo v kraste, najzanesljiveje približno pet dni po zadnjem posušenem mehurčku. V tem času je priporočljivo, da ostane doma in v miru okreva.

Pri večini otrok norice res potekajo brez večjih težav, vendar ni vedno tako. V posameznih primerih **lahko pride do resnih zapletov**, kot so okužbe kože, pljučnica, okužbe krvi in celo pasovca. Takšni **zapleti se razvijejo hitro in včasih zahtevajo tudi bolnišnično zdravljenje.**

Zakaj cepljenje?

Cepljenje proti noricam otroka ščiti ne le pred samo boleznijo, temveč tudi pred morebitnimi zapleti, zagotavlja pa zelo visoko raven zaščite: **prvi odmerek nudi približno od 93 do 97 odstotkov učinkovitosti, z dvema odmerkoma pa je zaščita skoraj popolna.**

Po prebolelih noricah je imunski sistem pogosto začasno oslavljen, zato so otroci v tem obdobju dovzetnejši za druge okužbe, denimo vnetja ušes ali dihal. Cepljenje takšnega izčrpanja organizma ne povzroča, hkrati pa nudi zelo visoko stopnjo zaščite.

Države, ki so cepljenje proti noricam uvedle že pred leti, poročajo o **izrazitem upadu obolevnosti**. V Združenih državah Amerike se je število primerov zmanjšalo kar za **97 odstotkov**. Svetovna zdravstvena organizacija priporoča, da je za učinkovito omejevanje širjenja bolezni dosežena vsaj 80-odstotna precepljenost, kar velja tudi za slovenski prostor.

Izkušnje torej jasno dokazujejo, da je cepljenje proti noricam zanesljiv in učinkovit način zaščite, ki otrokom omogoča nemoten obisk vrtca, staršem pa stabilno delovno in družinsko življenje.

Taja Gačnik

PATRONAŽNA SLUŽBA ZDRAVSTVENEGA DOMA OSNOVNO VARSTVO NOVA GORICA – PODPORA ZDRAVJU V DOMAČEM OKOLJU

Patronažna služba Zdravstvenega doma Osnovno varstvo Nova Gorica je pomemben del javnega zdravstvenega varstva v lokalnem okolju, saj zdravstveno nego, preventivo in podporo prinaša neposredno na dom občanek in občanov. Njeno poslanstvo je skrb za zdravje posameznikov in družin v vseh življenjskih obdobjih – od rojstva otroka do starosti, v času zdravja, bolezni, okrevanja in ob koncu življenja.

Nosilke patronažne dejavnosti so diplomirane medicinske sestre, ki delujejo na določenih terenskih območjih in dobro poznajo potrebe prebivalcev Mestne občine Nova Gorica in širšega okolja. Pri preventivnem delu so samostojne, pri izvajanju zdravstvene nege na domu pa tesno sodelujejo z osebnimi zdravniki, specialisti, zdravstvenimi ustanovami ter drugimi službami v lokalni skupnosti. Na podlagi zdravnikovega naročila izvajajo zdravstveno nego bolnikov na domu, kot so preveze in oskrba ran, aplikacija zdravil, odvzem krvi, nega stom, pomoč po odpustu iz bolnišnice ter paliativna obravnava.

Pomemben del patronažne dejavnosti predstavlja preventiva. Patronažne medicinske sestre redno obiskujejo nosečnice, otročnice, novorojenčke in dojenčke ter staršem nudijo strokovno podporo, svetovanje in pomoč pri skrbi za zdrav razvoj otroka. Prav tako izvajajo preventivne obiske pri starejših, kroničnih bolnikih, invalidih in drugih ranljivih skupinah prebivalstva, kjer s pravočasnim prepoznavanjem zdravstvenih in socialnih tveganj prispevajo k preprečevanju zapletov, padcev in poslabšanja zdravstvenega stanja ter k ohranjanju čim večje samostojnosti posameznika. Vsem osebam nad 65 let starosti pripadeta 2 preventivna obiska patronažne sestre na domu.

Poleg obiskov na domu patronažna služba v lokalni skupnosti izvaja tudi zdravstveno-vzgojne posvetovalnice, namenjene krepitvi zdravja, ozaveščanju in podpori prebivalcem.

V Občini Šempeter - Vrtojba potekajo zdravstveno-vzgojne posvetovalnice vsak drugi ponedeljek v mesecu med 10. in 12. uro v prostorih Centra za dnevne aktivnosti starejših. Teme posvetovalnic se prilagajajo interesom in željam uporabnikov.

Patronažna služba Zdravstvenega doma Osnovno varstvo Nova Gorica ima tudi pomembno povezovalno vlogo v lokalni skupnosti. Po potrebi sodeluje s centri za socialno delo, oskrbo na domu, centri za krepitev zdravja, nevladnimi organizacijami ter drugimi institucijami, ki delujejo na območju občine. S takim sodelovanjem se zagotavljata celostna obravnava posameznika in boljša dostopnost do različnih oblik pomoči.

Vse storitve patronažne službe, ki sodijo v obvezno zdravstveno zavarovanje, so za uporabnike brezplačne. Občani se lahko o vključitvi v patronažno obravnavo pozanimajo pri svojem osebnem zdravniku ali neposredno v Zdravstvenem domu Osnovno varstvo Nova Gorica v enoti patronaža Šempeter; 05 33 83 471.

Patronažna služba pomembno prispeva h kakovosti življenja prebivalcev ter krepitvi zdravja v lokalni skupnosti.

Mojca Satler

ZVEM – NOV NAČIN KOMUNICIRANJA Z ZDRAVNIKI

V Sloveniji poteka prehod na poenoten način elektronskega komuniciranja prek sistema zVEM. Ta deluje kot spletni portal in kot mobilna aplikacija za paciente. Namen te novosti je enotna vstopna točka za stik z zdravstvenimi ustanovami po državi. Do zdaj so ustanove uporabljale različne rešitve za elektronsko komunikacijo s pacienti. zVEM to poenoti.

Portal zVEM je rešitev, ki deluje od leta 2017, od leta 2021 pa je na voljo tudi mobilna aplikacija. Danes zVEM uporablja več kot četrtina prebivalcev. Registriranih je okoli 580.000 uporabnikov. Mobilno aplikacijo uporablja približno 380.000 ljudi. Če prištejemo še povezane osebe, kot so otroci do 15. leta, varovanci in pooblaščenca, sistem danes uporablja okoli 740.000 ljudi. Število uporabnikov hitro narašča.

Za dostop do zVEM lahko osebe, ki so manj podkovane v digitalnem svetu, pooblastijo drugo osebo. To velja za vse osebe, starejše od 15 let, ki želijo pomoč bližnjih. S tem pooblaščenca dobijo varen dostop do njihovih zdravstvenih podatkov.

zVEM krepi vlogo pacienta. Vsem državljanom omogoča pregled nad zdravstvenimi podatki na enem mestu. Pacienti lahko preverijo svoje recepte, napotnice, termine, izvide in odpustna pisma. Prejemajo tudi obvestila o pomembnih dogodkih, na primer o bližnjem terminu. Prek zVEM potekata tudi elektronsko naročanje in komuniciranje z zdravstvenimi timi. Naročanje po telefonu in osebno pri zdravniku ostaja.

Obiščite digitočko

Po zdravstvenih domovih delujejo zVEM digitočke. Tam svetovalci pomagajo pri ureditvi dostopa do zVEM in pri uporabi portala ter aplikacije. Za prijavo v zVEM potrebujete račun SI-PASS ter eno od sredstev digitalne identitete. Če

imate biometrično osebno izkaznico s čipom, začnete sistem uporabljati po aktivaciji brez obiska upravne enote. Svetovalci pomagajo pri namestitvi aplikacije eOsebna na telefonu. Ta ob naslednjih prijavah omogoča hiter in varen vstop v zVEM in druge storitve javne uprave.

Druga možnost je smsPASS. Prijavite se z uporabniškim imenom in geslom. Nato prejmete SMS s šestmestno kodo. S kodo potrdite identiteto. Pred tem oddate zahtevek za smsPASS. To storite na upravni enoti ali finančnem uradu. V času delovanja zVEM digitočk prijavna služba, če je to le mogoče, enkrat ali dvakrat na teden deluje tudi v zdravstvenih domovih.

zVEM digitočka v Novi Gorici

V Zdravstvenem domu Osnovno varstvo Nova Gorica (Rejčeva ulica 4, 5000 Nova Gorica) bo z **marcem 2026** odprta zVEM digitočka. Tam bodo svetovalci na voljo pacientom za pomoč pri:

- ureditvi dostopa do portala zVEM in mobilne aplikacije,
- prijavi prek digitalne identitete,
- osnovni digitalni podpori, na primer nastavitvah telefona.

Pomoč je namenjena tudi starejšim in digitalno manj veščim. Pacienti lahko svoje zdravje uredijo na enem mestu. Starši in skrbniki pa lahko uredijo tudi pooblastila, ki omogočajo dostop do podatkov družinskih članov.

Pomoč za starejše in digitalno manj vešče

Starejši in digitalno manj vešči, ki želijo dostop do svojih podatkov prepustiti bližnji osebi, oddajo **vlogo za zVEM pooblastilo**. To uredijo osebno z osebnim dokumentom na območnih enotah NIJZ, na izpostavah ZZZS ali pri izvajalcih zdravstvene dejavnosti. Izvajalci omogočajo oddajo pooblastila tudi nepokretnim pacientom ob obisku patronažne službe ali na domu. Vlogo lahko pošljejo tudi po pošti na NIJZ ali ZZZS, pred tem pa morajo svoj podpis overiti na upravni enoti. Ureditev je možna tudi na že prej omenjenih digitočkah.

Dodatne informacije o zVEM pooblastilih najdete na: <https://nijz.si/mediji/na-voljo-so-zvem-pooblastila/>

Na voljo je tudi center za pomoč uporabnikom eZdravja na brezplačni številki 080 72 99 in na naslovu podpora@ezdrav.si.

V zadnjih tednih na NIJZ prejemamo povečano število zVEM pooblastil. Največ jih oddajo digitalno manj vešče osebe, ki za dostop do svojih podatkov pooblastijo bližnje.

Na zVEM digitočkah pacienti dobijo osebno pomoč pri uporabi portala in aplikacije. Prejmejo tudi osnovno digitalno podporo, na primer pomoč pri prijavi, nastavitvah telefona in ureditvi digitalne identitete.

Komunikacija prek zVEM poteka varno in enotno. Ne pomeni edine poti do zdravnika. Stik po telefonu in osebno ostaja.

Tjaš Prinčič

Ko zVEM, vem.

Vse za zdravje uredim na enem mestu.

Več informacij na zvem.ezdrav.si/info

SEMENSKA BANKA PRI PSIH

Tokrat smo se odločili, da za vas spregovorimo o zelo zanimivi in morda ne tako dobro poznani temi, ki pa v svetu sodobne veterinarske medicine postaja vse pomembnejša – o semenski banki pri psih. Čeprav se izraz sliši nekoliko tehnično ali celo oddaljeno od vsakdanjega življenja, gre v resnici za področje, ki združuje znanje, odgovornost in dolgoročno razmišljanje o zdravju in genetiki naših štirinožnih spremljevalcev.

Semenska banka je sistem strokovnega odvzema, obdelave, zamrzovanja in dolgoročnega shranjevanja semena. Namen takšnega shranjevanja ni zgolj tehnična možnost umetne oploditve, temveč predvsem ohranjanje kakovostne genetike za prihodnost. V praksi to pomeni, da je mogoče genetski material psa, ki ima izjemne zdravstvene, telesne ali značajske lastnosti, varno ohraniti tudi za leta ali desetletja vnaprej.

Sam postopek se začne z odvzemanjem semen, ki ga veterinar opravi strokovno, mirno in brez bolečin za žival. Ejakulat se nato laboratorijsko analizira – oceni se koncentracija spermijev, njihova gibljivost in morfologija, saj je kakovost ključnega pomena za nadaljnjo uporabo. Le ustrezno kakovostno seme je primerno za zamrzovanje.

V naslednjem koraku se semenu dodajo posebni zaščitni mediji, ki varujejo občutljive celične membrane pred poškodbami pri nizkih temperaturah. Postopek zamrzovanja poteka postopno in nadzorovano, dokler se seme ne shrani v tekočem dušiku pri temperaturi približno -196 °C. Pri tako nizki temperaturi se celična aktivnost praktično ustavi, zato lahko seme ostane uporabno zelo dolgo. V teoriji je čas shranjevanja neomejen, v praksi pa so bile uspešne oploditve dosežene tudi po več kot petdesetih letih skladiščenja.

Takšna možnost je posebej pomembna za vzreditelje, ki želijo dolgoročno načrtovati razvoj pasme, ohraniti redke ali kakovostne linije ter zmanjšati tveganje sorodstvenega parjenja. Hkrati predstavlja varnostno mrežo v primeru nenadne bolezni ali izgube plemenskega samca. S tem se genetski potencial živali ohrani tudi v nepredvidljivih okoliščinah.

Ko pride čas uporabe, se zamrznjeno seme strokovno odmrzne in uporabi pri umetni oploditvi psice, pri čemer je izjemno pomembno natančno določiti optimalen čas ovulacije. Uspešnost postopka je odvisna od številnih dejavnikov, med drugim od kakovosti shranjenega semena, zdravstvenega stanja živali in pravilnega hormonskega spremljanja.

Semenska banka tako ni zgolj tehnološka zanimivost, temveč pomembno orodje sodobne, odgovorne

reprodukcije. Povezuje znanost, etiko in dolgoročno skrb za zdravje populacije psov. Gre za področje, ki zahteva strokovno znanje, ustrezno opremo in predvsem odgovoren pristop.

Veterinarska medicina se nenehno razvija in odpira nova strokovna področja, med katerimi ima reprodukcija vse pomembnejšo vlogo. Tudi sami pozorno spremljamo ta razvoj ter nadgrajujemo svoje znanje in opremo, da lahko našim pacientom in njihovim skrbnikom ponudimo sodobne in strokovne rešitve. Prav zato smo v naši ambulanti uvedli tudi novo storitev na področju reprodukcije – **zamrzovanje in shranjevanje semen v semenski banki**, s katero želimo vzrediteljem in lastnikom omogočiti dodatne možnosti pri odgovornem načrtovanju vzreje ter ohranjanju kakovostne genetike.

Leon Koršič, dr. vet. med.

MIKLAVŽEVANJE 2025

V začetku decembra je v naši župniji Šempeter pri Gorici znova zaživelo tradicionalno miklavževanje, ki je tudi letos povežalo otroke, animatorje in širšo skupnost v duhu veselja, dobrote in medsebojne pozornosti. Popoldne so se animatorji skupaj s cerkvenim otroškim pevskim zborom odpravili v šempetrsko bolnišnico, kjer so s petjem oratorijskih in prazničnih pesmi, prinesli veselo vzdušje na bolnišnične hodnike. Ob tej priložnosti se iskreno zahvaljujemo splošni bolnišnici dr. Franca Derganca za prijazno povabilo in odprtost. Veseli in hvaležni smo bili, da smo lahko najmlajšim bolnikom ter vsem drugim, ki so praznične dni preživljali v bolnišnici, vsaj za kratek čas polepšali in jim podarili trenutek topline ter upanja.

Praznično dogajanje se je nadaljevalo po sveti maši v župnijski cerkvi v Šempetru, kjer je otroke in njihove družine obiskal sveti Miklavž. S svojimi, spodbudnimi besedami in darili je razveselil zbrane ter jim obljubil, da se bo prihodnje leto znova vrnil. Dogodek je tudi letos pustil lep pečat in nas spomnil na pomen dobrote, delitve in pozornosti do bližnjega.

Tomaž Besednjak

NASTOP V DOMU UPOKOJENCEV

Sredino dopoldne so stanovalce DSO Vrtojba presenetili učenci dramskega krožka in otroškega zbora OŠ Šempas. Zaigrali so glasbeno gledališko predstavo »Praznična kočija«. Pod režijo se je podpisala Ines Volk, pevci pa so zapeli pod vodstvom Mojce Maver Podbersič. Za glasbeno spremljavo je črno-bele tipke ubirala Andreja Skomina Velikonja, ki sta se ji pridružila še Ivo Leban na saksofonu in Martina Štrukelj na violini. Vsak otrok je enemu izmed stanovalcev voščil in izročil majhno darilce, ki so jih izdelali v šoli. Taki obiski res pobožajo dušo!

Mojca Maver Podbersič

dinos 80.let
Moč preteklosti, vizija prihodnosti

ODKUPIMO:

Staro železo in pločevino, baker, aluminij, medenino, odslužene avtomobilske akumulatorje, star papir

Za pravne osebe uredimo uničenje
zaupne dokumentacije

DINOS Nova Gorica

Cesta IX. korpusa 110
5000 Nova Gorica
Tel: 041 669 994
novagorica@dinos.si
www.dinos.si

Delovni čas:
Ponedeljek od 7.00 - 16.00
Torek-petek od 7.00 - 15.00
Sobote, nedelje in prazniki
zaprto

PUST V ŠEMPETRU PRI GORICI LETOS TEDEN DNI KASNEJE – A NIČ MANJ RAZIGRAN

V Šempetru pri Gorici smo letos pustno rajanje zaključili nekoliko kasneje kot drugod po Primorskem. Medtem ko so marsikje pusta že pokopali in se podali v postni čas, smo pri nas zaradi slabega vremena tradicionalno pustno povorko prestavili za teden dni. Odločitev se je izkazala za pravilno – sončno vreme je privabilo številne obiskovalce, ulice pa so znova zaživele v barvah, glasbi in smeju.

Kot organizator dogodka je Zavod za kulturo, šport, turizem in mladino Šempeter - Vrtojba poskrbel za izvedbo povorke, na kateri je letos sodelovalo 13 pustnih skupin, štirje bogato okrašeni vozovi ter tradicionalni kurenti, ki so s svojim zvonjenjem simbolično odganjali zimo.

Skupine so se pomerile v več kategorijah – ocenjevali smo izvirnost in dovršenost kostumov, usklajenost koreografije, domiselnost in okrasitev vozov ter odziv občinstva. Veseli nas, da je bila konkurenca močna in da so sodelujoči znova pokazali veliko mero ustvarjalnosti in dobre volje.

V kategoriji pustnih skupin je prvo mesto osvojilo Turistično društvo Cerje, drugo mesto je pripadlo Društvu žena Bilje, tretje pa Športnemu klubu Pro dance. Med vozovi je slavil Štandrež, drugo mesto je zasedlo Kulturno društvo briški grič Števerjan, tretje pa Kulturno društvo Sabotin.

Kot organizatorji smo ponosni, da pust v Šempetru pri Gorici ostaja močan povezovalni dogodek lokalne skupnosti. Prestavitev nam je omogočila, da smo dogodek izpeljali varno in kakovostno, hkrati pa ohranili vse elemente, ki našo povorko delajo posebno – sodelovanje društev, medgeneracijsko povezovanje in obilo dobre volje.

Zahvaljujemo se vsem sodelujočim skupinam, prostovoljcem in obiskovalcem, ki so skupaj z nami ustvarili še eno uspešno pustno zgodbo.

KŠTM Šempeter - Vrtojba

OBLETNICE

Leto 2025 je bilo v župniji Šempeter pri Gorici zaznamovano z različnimi obletnicami. Praznovali smo 600 let prve omembe župnije, 35 let župnijske Karitas in 30 let posvetitve bolnišnične kapele.

V petek, 14. novembra 2025, smo se zbrali pri zahvalni sveti maši ob 35. obletnici župnijske Karitas.

Po maši sta sledila pogostitev in klepet v župnijski dvorani. Gospod Sašo Mugerli se je zahvalil vsem sodelavkam in sodelavcem župnijske Karitas za nesebično razdajanje za vse ljudi, ki so pomoči potrebni. Poseben šopek zahvale je dobila Mirjam Mužina, ki že vsa leta povezuje skupino in aktivno deluje v njej.

22. decembra 2025 pa je minilo točno 30 let od posvetitve kapele Svete družine v Splošni bolnišnici »Dr. Franca Derganca« Nova Gorica. Kapela v šempetrski bolnišnici že 30 let nudi pacientom, njihovim svojcem in zdravstvenemu osebju duhovno zavetje. »Idejni vodja umestitve kapele v bolnišnično stavbo leta 1995 je bil takratni župnik v župniji Šempeter pri Gorici Jože Pegan. V kapeli je bila kmalu redna sveta maša za bolnike in osebje bolnišnice. Prav tako je bila na novo postavljena ekipa prostovoljk župnijske Karitas, ki so obiskovale bolnike po oddelkih in jih spremljale k sveti maši ter jim pomagale tudi pri drugih opravilih,« je dejal gospod Sašo Mugerli. Župnija Šempeter pri Gorici je ob 30. obletnici posvetitve kapele Svete družine s sodelovanjem bolnice organizirala srečanje ob spominu na posvetitev kapele. Najprej smo obhajali sveto mašo, pri kateri smo se Bogu zahvalili za vse prejete milosti v preteklih letih in se nanj obrnili s prošnjo za bolnike, osebje in za vse, ki skrbijo za duhovno oskrbo v bolnišnici. Sledilo je druženje v prostorih župnišča v Šempetru pri Gorici. Vsa leta, razen let v času Covida-19, za kapelo skrbi in jo lepo ureja Ada Humar.

Marta Premrl

POGLED V PRIJETEN DSO VRTOJBA

Starost je beseda, ki marsikomu ni všeč, a se ji, hočeš nočeš, vsi bližamo ali pa smo že tam. Že Prešeren je napisal: »Dolgost življenja našega je kratka.« In res je tako!

Ob zatonu življenja pa si lahko še komu koristen. Strašno hud in žalosten mora biti občutek, da te nihče več ne potrebuje. Opazujem ljudi, ki se odločajo za bivanje v domu ali pa so zaradi različnih vzrokov tam že nameščeni. Ni pomembno, kaj si prej delal ali kakšno izobrazbo si v življenju dosegel. Pomembno je, kakšen si in kakšen boš naprej. Dobrosrčni ljudje najdejo v skupnosti kmalu novi dom. Sicer sobivanje in sodelovanje v skupnosti zahteva tudi prilagajanje, a z dobro voljo se vse da.

Opazujem stanovalce v bližnjem domu, kako se nekateri vključujejo v različne dejavnosti, ki so jim ponujene (od petja do risanja, razna ročna dela, telovadba, še in še bi lahko naštevali). Vsak si lahko izbere, kar mu leži, kar ga veseli. So pa ponujene dejavnosti tudi na duhovnem področju. Če je vera iskrena, ljudi zbližuje, ker izhaja iz ljubezni. Vsak prvi četrtek v mesecu ob 9.30 daruje Slavko Hrast, župnik župnije Vrtojba, sveto mašo. To ni le maša za stanovalce doma, ampak so pri njej prisotni tudi župljani, medicinske sestre in terapevt, ki vsakokrat pripravi uvod v mašo. Sveto mašo obogati prijetno petje, ki ga vodi domačin Zdravko Leban, dolgoletni pevovodja in organist. Vsak po svoje podoživlja lepoto trenutka.

Vse to in še mnogo več imajo omogočeno pri mojih sosedah v DSO Vrtojba, ki ga predano in z ljubeznijo vodi Ana Petrič. Prav ona skupaj s sodelavci vedno znova dokazuje, da je ljubezen tista, ki bogati in lepša skupne dni.

Imejmo se radi, pomagajmo si po svojih močeh, vzemimo si čas za druge – to bogati posameznika in ljudi okrog njega! Na koncu s sabo ničesar ne bomo vzeli, bomo pa za sabo lahko pustili spomine ...

Slavica Podbersič

